

Södertörns högskola | Institutionen för Samhällsvetenskaper
C-uppsats 15 hp | Journalistik | HT 2013
Programmet för Journalistik och multimedia

Barnprogram i Sveriges television år 2000 - 2012

Av: Sara Nylander och Julia Nyback
Handledare: Karin Stigbrand

Abstract

Uppsatsen undersöker förändringar i SVTs utbud av barnprogram samt förändringen i bilder, tilltal och vilka som får komma till tals i nyhetsprogrammet Lilla Aktuellt. Uppsatsen undersöker vecka 37 mellan åren 2000 och 2012 med nedslag vartannat år (2000, 2002 etc.).

Uppsatsen består två analyser, varav den ena är en kvantitativ analys. Den fokuserar på SVTs utbud av barnprogram. Fokus ligger på programtyp, genre, utseende och ursprungsland. Totalt analyserades 629 barnprogram. Analysen har, precis som resten av uppsatsen, Ingegerd Rydins bok (2000) *Barnens röster – program för barn i Sveriges radio och television 1925-1999* som teoretisk ram.

Uppsatsen innehåller även en kvalitativ del där programmet Lilla Aktuellt analyseras. Totalt analyserades sju program, ett från varje undersökningsår, med fokus på bilder, tilltal och vilka som får komma till tals. Delen har förutom Rydin även Terje Hillesunds bok (1994) *Står det noe nytt?* samt Kristina Lundgren, Birgitta Ney, Torsten Thuréns bok (1999) *Nyheter – att läsa tidningstext* som teoretisk ram.

Resultatet av undersökningen visar att serier ökar i takt med underhållning och datoranimerade program. Dessutom minskar dramatiseringar och program med grund i verkliga miljöer. Även den totala programtiden har ökat samtidigt som tiden för journalistiskt inriktade program minskat.

Vad gäller Lilla Aktuellt finns små förändringar i tilltal. Det har gått från näst intill barnsligt de första åren, via väldigt seriöst för att sedan landa i en varm ton som ändå är seriös. Bildurvalet har förändrats på så sätt att inslagen blivit mer kreativa i sina utformningar. Redaktionen har även blivit mer medveten om att undvika stereotyper och könsroller i inslagen som produceras.

Nyckelord: barnprogram, barn, journalistik, TV, public service, Lilla Aktuellt, programutbud

Innehållsförteckning

---

1. Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställningar	2
2. Barnprogrammets utveckling	2
2.1 Idyllen och det röstlösa barnet	2
2.2 Samhället kritiserar och barnen får ta plats	4
2.3 Den identitetsskapande MTV-generationen	5
2.4 Nyhetsprogrammets roll för barnen	6
3. Tidigare forskning	7
3.1 Barn och barn-TV	7
3.2	9
4. Material och metod	10
4.1 Kvantitativ analys	10
4.2 Kvalitativ analys	12
4.3 Validitet och reliabilitet	13
5. Resultat	14
5.1 Utbudet	14
5.1.1 Typ	14
5.1.2 Genre	16
5.1.3 Utseende	17
5.1.4 Ursprung	18
5.2 Lilla Aktuellt	19
5.2.1 Generella förändringar	25
6. Slutsatser och diskussion	26
6.1 Förslag till fortsatt forskning	37
Källförteckning	38
Bilagor	40
Analysenheter	40
Variabler	40
Variabelvärden	40
Tolkningsregler	41

1. Inledning

Alla barn har rätt till utbildning. Så lyder punkt 28 i FNs konvention om barnens rättigheter (www.unicef.se). Utbildning behöver inte bara handla om en klassrumssituation med lärare och elever, utan kan även ta andra former. Det är där public service kommer in i bilden.

SVT ingår i svensk public service och måste därför förhålla sig till sändningstillstånd och anslagsvillkor som är utfärdade av regeringen. Detta innebär att företaget måste uppnå vissa kriterier och följa regler som berör hela deras utbud (www.svt.se).

SVT ska erbjuda ett varierat utbud av program av hög kvalitet för och med barn och unga. Programmen ska på barns och ungdomars egna villkor förmedla nyheter och fakta samt kulturella och konstnärliga upplevelser från olika delar av Sverige och världen. SVT ska ha en omfattande nyproduktion och egen produktion av program i olika genrer för barn och unga.

(2010 Sändningstillstånd för Sveriges Television AB § 11)

SVT har alltid haft ett sändningstillstånd att förhålla sig till. Samhällssvängningar påverkar tydligt av i företagets produktioner, och även så i barnprogrammen. Detta märks på vilka program som sänds, hur de avbildar samhället samt hur de tilltalar sin publik. Då barnen själva inte har någon makt att styra över programmen som tillhandahålls dem ligger allt ansvar hos de vuxna som jobbar på barnredaktionen på SVT.

TV kan också bidra med experthjälp inom områden som föräldrar, och andra vuxna i barnens omgivning, har bristande kunskaper i. Därför är det viktigt och intressant att se hur utbudet av barnprogram ser ut och förändras.

Som citatet ovan ska utbudet bestå av varierade program, det vill säga underhållning, nyheter och samhällsinformation. Fördelningen av dessa genrer bör hållas på en jämn nivå, vilket blir en balansgång för SVT då konkurrensen från kommersiella kanaler växer.

Ett viktigt uppdrag SVT har är att bilda publiken, och därför ska de sända program som förmedlar nyheter. Nyheter ska för barn, precis som för vuxna, förmedla en samhällsenlig bild. Frågan är om samhällssvängningarna och synen på barn kan sätta käppar i hjulen för den bilden.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att ta reda på om barn får tillgång till den information de har rätt till genom TV-mediet, information som ska hjälpa barnens utveckling samt ge dem en rättvis bild av samhället.

Då SVT är ett journalistiskt företag som dessutom har ett uppdrag att fullfölja, att bilda Sveriges befolkning genom olika typer av program, är utbudet SVT tillhandahåller viktigt.

Barnen är framtiden, men makten att bestämma vad barnen ska se ligger i de vuxnas händer. Därför är det viktigt att undersöka barnprogram.

Uppsatsen är uppdelad i två analyser varav den ena fokuserar på utbudet och den andra på nyheter för barn. Utbudet ger en överblick och avgör vad barnen får möjlighet att ta del av för program samtidigt som nyheterna avgör vad de får för samhällsinformation och på vilket sätt.

Frågeställningarna uppsatsen ska svara på är:

- Hur har utbudet som helhet av barnprogram i SVT förändrats utifrån programtyp, genre, programutseende och ursprungsland mellan år 2000 och 2012?
- Hur har nyhetsprogrammet Lilla Aktuellt förändrats under samma period när det gäller tilltal, bilder och vilka som får komma till tals?

2. Barnprogrammets utveckling

Det här kapitlet tar upp hur synen på barn och barndom förändrats från 1950-tal till 1990-tal samt barns utveckling och deras relation till TV.

Kapitlet grundar sig teoretiskt i Ingegerd Rydins bok (2000) *Barnens röster*. Detta då undersökningen är en förlängning av Rydins forskning samt på grund av att boken anses ge en omfattande beskrivning av barnprogrammets utveckling.

2.1 Idyllen och det röstlösa barnet

Redan i starten av det som kom att bli SVT framhölls det att barn och ungdomar var en viktig publik (Rydin sid. 108) och att deras intressen skulle tillgodoses. TV:n fick stor genomslagskraft och skapade oroligheter i samhället. Det talades om "TV-berusning" som i första hand gällde barn (Rydin, sid. 149). Det fanns en rädsla om att barnen som trollbands av de rörliga bilderna i TV-apparaten skulle hamna framför "fel" slags program och därmed bli traumatiserade och uppmuntrade till att göra dåliga saker. Med andra ord började beskyddandet av barn, i koppling till TV, väldigt tidigt. TV:n ansågs skrämmande istället för ett nyttigt redskap.

Barnprogrameran inleddes med det englandimporterade programmet *Andy Pandys* år 1956. Målsättningen med barnprogrammen var att knyta samman familjen, vilket främst syftade till hemmafrun och barnen (Rydin, sid. 112). De följande programmen gick i samma anda som *Andy Pandys*. Dockor i hemmamiljö användes i de nästkommande barnprogrammen för att spegla tittarens värld, vilket var just hemmet. Dockorna styrdes av en auktoritär vuxen som symboliserade modern samtidigt som dockan symboliserade barnet (Rydin, sid. 114, 116).

Uppbyggnaden av dessa dockprogram skildrade den dåvarande samhällssynen. Staten och de vuxna bestämde och kuggarna i samhället fungerade problemfritt (2001 Wadensjö, Wallengren, sid. 34). Ur denna auktoritära synvinkel fanns ingen plats för barnen själva att uttrycka sig (Wadensjö, Wallengren, sid 104). Detta speglade den makt som de vuxna hade över barnen. Lika styrd som dockan var av de vuxna var även barnet.

Parallellt med att dockprogrammen började gå ifrån mamma-barn-rollerna (Rydin, sid. 117), under 1960-talet, gjorde även tecknade program intåg i tablån. Exempelvis introducerades *Plupp*, som var ett tecknat stillbildsprogram med en narrativ röst som berättade sagan för publiken (Rydin, sid. 121). Ännu var det inte vanligt förekommande att ha barn i med i programmen. Detta berodde på att barnen oftast var svåra för producenterna att kontrollera, vilket ledde till en stel atmosfär med obekväma programledare och förvirrade barn (Rydin, sid. 121). Men utan barn i TV-rutan ges också en förminskande roll åt barnen, de som inte syns är inte viktiga och de som inte hörs har inget viktigt att säga. Barn i TV är också en självklar identifikation för barnen i publiken, speciellt om de vuxna tar på sig en så auktoritär roll. Dock förekom barnen till viss mån i programmen i särskilda "barnklubbar". Där diskuterade de olika ämnen med varandra och tillhandahölls tips från det som skulle vara en förstående vän, alltså en vuxen person (Rydin, sid. 123-124).

Under 1960-talet kom även familjeunderhållningen. Där var det större underhållningsproduktioner som låg i framkant, såsom *Vi på Saltkråkan* och *Villervalle i Söderhavet*. Tanken med dessa var att samla hela familjen framför TV:n och erbjuda underhållning med inslag av utbildning (Rydin, sid. 128). I och med TV:s stora genomslagskraft, började mediet användas som en plattform för samhällsinformation. Ett typexempel på detta är när Sverige bytte till högertrafik, då satsningen på trafikinformativa program för barn var stor (Rydin, sid. 137). Detta är alltså en början till att använda TV:n som ett redskap. Genom att släppa tanken på att TV är farligt för barnen framträder istället möjligheten att genom TV hjälpa barns utveckling och utbildning.

De första barnprogrammen med nyhetskaraktär var *Utkik* (1959) och *Måndagsposten* (1961). Dessa program skildrade samhället utan kritisk infallsvinkel och fanns för att tillhandahålla barnen fakta om vad som händer i världen (Rydin, sid. 142-143). Om nyhetsprogram för barn inte uppmuntrar kritisk tänkande ges en snedvriden, alltså felaktig, samhällsbild. Med andra ord hjälper detta inte barnen, som utan kritisk förmåga fortsätter vara röstlösa.

2.2 Samhället kritiserar och barnen får ta plats

Samhällssynen att barn skulle skyddas från ondskan i omvärlden gick, under den senare delen av 1960-talet, över i att barn sågs som medborgare med rätten att veta vad som hände runt omkring dem (Rydin, sid. 154).

Den tydliga vänsterpolitiken i samhället färgade av sig på barnprogrammen och uppmuntrade dessa att lära barnen bli mer självständiga, skapa egna åsikter och få tillgång till kunskaper om konflikter. Illusionen om att allt var idylliskt sprack (Rydin, sid. 156). Barnprogrammen fick tydliga riktlinjer, vilka innebar att de skulle visa upp världsnyheter på ett, för publiken, begripligt sätt (Rydin, sid. 160) samt bryta tabun och våga ta upp alla slags ämnen (Rydin, sid. 190). Genom att vidröra ämnen som tidigare censurerats skulle den yngre publiken få en klarare bild av hur världen ser ut och får lättare att placera in sig i själva i den.

Pojken med guldbyxorna (1975) är ett tydligt exempel på ett ifrågasättande av samhället. Pojken i programmet vill hellre använda sina pengar för att hjälpa behövande, vilket är barn i tredje världen. Han tar rollen som den initiativtagande och överlägsne, medan hans pappa får rollen som den underlägsne (Rydin, sid. 212). Detta visar på hur rollfördelningen mellan barn och vuxna i barnprogrammen kastats om. Föräldern är inte längre den auktoritära och synvinkeln är utifrån barnets perspektiv.

Ett annat exempel på program utifrån barnens perspektiv är *Alfons Åberg*. Här kan publiken känna igen sig i pojken Alfons och hans upptåg eftersom programmen tar avstamp från barnens fantasi och förhållningssätt till vardagen (Rydin, sid. 234).

I och med att perspektivet flyttats till barnen tar den vuxna auktoriteten ett steg tillbaka. Dessutom blir det lättare för publiken att se sig själva i karaktärerna då de tillhör samma åldersgrupp.

För att framhäva samhället och politiken producerades nyhetsprogram som *Lördags* och *Barnjournalen*. Båda programmen, men särskilt *Lördags*, ville framföra djupgående analyser av nyheter och världsliga problem, något som inte gjorts för barn förut (Rydin, sid. 205). Det är viktigt att ge barnen en chans att reflektera över sådana händelser själva då de på så sätt både lär

sig vad som händer i världen samt får bearbeta, kritisera och tänka självständigt. Barnen lär sig även att världen inte är svartvit, som i sagorna, vilket är en lärdom som speciellt de äldre barnen behöver.

Under 1970-talet gjorde kommersiella program intåg i TV. Tillsammans med videon utgjorde dessa ett konkurrenskraftigt hot mot barnprogrammen i public service. Därför började producenterna mer aktivt använda alla möjligheter som TV-mediet erhåller. I *Urcellen Ellen* (1978) märks det tydligt att public service är med och konkurrerar om den yngre publiken. Programmet, som fokuserar på vetenskaplig information till barn, är uppbyggt med roliga animationer, färger och ljud för att bibehålla publiken (Rydin, sid. 224). De tecknade programmen blev därefter viktigare för SVT.

2.3 Den identitetsskapande MTV-generationen

Mentaliteten kring barn från 1970-talet levde vidare under de nästkommande decennierna. Verkligheten skulle skildras och det idylliska togs bort. Därför ifrågasattes det typiska "goda barnet" och fler exempel på "onda barn" ges. Barn har precis som vuxna både bra och dåliga egenskaper (Rydin, sid. 241).

Barnen sågs som enskilda individer och ungas identitetsskapande stod i fokus (Rydin, sid. 238). I barnprogrammen som producerades under 1980- och 1990-talet var det viktigt med karaktärer som publiken kunde identifiera sig med (Rydin, sid. 237). Ett tydligt exempel på detta är magasinprogrammet *Feber* (1998) som helt leddes av barn. Dessa unga programledare skapade en allians med sin publik, som var i samma ålder, och fungerade även som förebilder för både flickor och pojkar (Rydin, sid. 290-291). Programmet var uppbyggt med ett rappt tempo som tog inspiration från musikvideor. På så sätt anpassades det efter en publik som vant sig att snabbt bläddra mellan TV-kanalerna och stanna vid det, för dem, mest intressanta (Rydin, 237). Detta grundades i att fjärrkontrollen gjort sitt intåg i hemmen samt att TV-utbudet breddats med bland annat utländska kanaler.

I och med intåget av de utländska programmen myntades uttrycket "MTV-generationen" som beskrev hur de unga tittarna vände svenskproducerade program ryggen för utländska kanaler (Rydin, 272). SVT tvingades ändra sitt formspråk för att locka tillbaka den yngre publiken (Rydin, sid. 273) och blev därför mer kommersiella (Rydin, sid. 301). På så sätt blev förpackningen av programmen, med vinjett och formspråk, viktigare än förr (Rydin, sid. 281).

Mellan år 2004 och 2006 ökade antalet kanaler ytterligare i och med digitaliseringen av TV i Sverige. Denna förändring innebar möjligheten till ett större kanalutbud vilket i sin tur ledde till

att SVT var tvungna att konkurrera med flera andra TV-bolag (2008 Fischer, Jonason, Stenérus, sid 44).

Tidstypiskt för barnprogram under 1980- och 1990-talet är magasinprogram, där programledare i en studio blev den fasta punkten. Härifrån slussades publiken vidare genom programmet med hjälp av kortare inslag. Fokus låg på de prosociala budskapen, med konfliktlösningar, existentiella frågor, stärkande av självkänsla och bejakande av barnens fantasi (Rydin, sid. 287). Exempelvis tog *Bullen* (1987) upp vardagsproblem som rörde bland annat sex och utseende. Målet var att stärka publikens identitet och tillåta dem diskutera sina känslor och lustar (Rydin, sid. 290). *Bullen* fungerade som en vän till barnen, som tog upp ämnen som var för känsliga att prata om med föräldrar och vänner.

Det viktiga var att framställa barnen som kompetenta och självständiga (Rydin, sid. 311), vilket hjälper barnen i den individuella utvecklingen.

Även humor var centralt i barnprogrammen. Med hjälp av ironi och parodi kunde upprörande ämnen skildras för barnen, samtidigt som publiken fick möjlighet att upplösa känslorna i skratt. På så sätt kunde svängarna tas ut mer (Rydin, sid. 310). Detta grundade sig i att barnen hade större tillgång till vuxenprogram, och drogs till dem som innehöll humor (Rydin, sid 299). Med andra ord hade SVTs barnprogram inte bara fått konkurrens från kommersiella program i samma genre, utan även från program som riktades till vuxna.

Underhållning blev ett viktigt redskap för SVTs barnredaktion när det kom till att fånga sin publiks intresse.

2.4 Nyhetsprogrammets roll för barnen

Precis som att barn jämför sig själva med de vuxna i sin omgivning, jämför de även de nyhetsprogram som tillhandahålls dem med de vuxnas likvärdiga program (2008 Rönnerberg, sid. 190). Detta gäller speciellt för de barn som är i förstadiet till tonåren, åldrarna åtta till tolv. Denna målgrupp är typisk för nyhetsprogram som riktas till barn, exempelvis för *Lilla Aktuellt*. För att nå den unga målgruppen krävs det att ett mellanting mellan tyngden i vuxenprogrammen och glättigheten i barnprogrammen tas fram (Rönnerberg, sid. 191).

Tonen i programmen bör ligga på en sådan nivå att barnens tankar om sig själva som likvärdiga med vuxna uppfylls. Det blir en balansgång mellan att ha ett enkelt språk samtidigt som en seriös ton används (Rönnerberg, sid. 193). Det är också viktigt att nyhetsprogrammen visar barnen alla sidor av samhället, både bra och dåliga. Om verkligheten hela tiden förskönas kan detta resultera i att barnen inte vet vad de ska göra av sina egna sämre egenskaper, då de inte får

någon förståelse till att andra människor också kan vara elaka. Solskenshistorier är en för ensidig kost för barnen (1975 Bettelheim, sid. 13). Dock är det viktigt att visa barnen att det finns hopp om att allt kan bli bra, även när det gäller händelser som visar samhällets baksidor. Hoppet ger barnen något att sträva mot och hjälper dem att utvecklas (Bettelheim, sid. 152).

Med andra ord kan barnen hantera skrämmande information och bilder så länge de också får förståelse för att allt och alla inte är onda och att det finns ett ljus i framtiden.

3. Tidigare forskning

3.1 Barn och barn-TV

Sedan 1900-talets början har en bild av "den goda barndomen" vuxit fram. Detta synsätt innebär att barnen ses som oskuldsfulla och att de ska leva i harmoni och lycka. Det är samhällets och de vuxnas ansvar att se till att denna barndom upprätthålls och skyddas. Detta har lett till att barnen inte har någon egen röst, utan representeras av exempelvis familjen och skolan (Rydin, sid. 16).

Synsättet att barn endast består av bra sidor är felaktigt, då de liksom vuxna besitter mörker. Precis som Bruno Bettelheim nämner i sin bok *Sagornas förtrollade värld* behöver barnen möjlighet att bearbeta det onda inom dem. Därför är det viktigt att barnen får förstå att andra också har sämre egenskaper. Bettelheim menar att källan för denna förståelse kommer från sagorna. Sagorna i dagens samhälle har övergått från bokform till just barnprogram på TV (Rydin, sid. 17).

Som nämnt är det de vuxnas ansvar att upprätthålla barndomen vars syfte är att förbereda människan till det egentliga livet, nämligen livet som just vuxen. De primära åren i varje människas liv är en epok som endast är tillfällig. Tankesättet om att det är det vuxna livet som är det viktiga resulterar i att det just är de vuxna som har makten (Rydin, sid.16). Denna makt tar sig uttryck i det som anses vara viktigt för barn att lära sig samt vad barn ska skyddas ifrån och bör därför utnyttjas på rätt sätt. Istället för att skydda barnen, bör de få möjligheten att ta till sig av omvärlden och lära sig av den. Överbeskyddandet som funnits förminskar barnen och kan leda till att barnens röst i samhället blir ännu mindre än den redan är.

En av de mest kritiska perioderna i barndomen är åldern åtta till tolv: förstadiet till tonåren. Enligt Bengt Grandelius, Tor Lindberg och Ingela Lindberg som skriver för *Vårdguiden* är det under denna period som barnet börjar skapa en egen uppfattning av omvärlden och sig själv. I samband med detta utvecklar barnet en strävan efter självständighet och likvärdighet med de

vuxna i omgivningen (Public Health Agency of Canada). Barnet börjar även bilda en uppfattning om att livet i olika delar av världen skiljer sig åt. Medvetenhet av världsliga problem hjälper barnet att förstå vad som är rätt och fel i samhället samt hur barnet själv kan bidra till att lösa konflikter och andra svårigheter. Även en förståelse om att människor och samhället är komplexa börjar skapas (Grandelius, Lindberg, Lindberg).

Just i det här stadiet kan TV hjälpa till mycket när det kommer till att forma barnens bild av världen och samhället. Naturligt skapas denna bild av vad föräldrarna ger för första intryck av, men i områdena där föräldrarnas kunskap brister kan TV hjälpa till. Exempelvis kan TV bidra med experter inom områden som föräldrarna inte vet så mycket om. Därför är det viktigt att veta vilka intryck barn kan få av program som riktas till dem, samt vilka ämnen de tar upp. Detta har blivit lättare att studera efter Barnkanalens intåg mellan år 2002 och 2004, då alla SVTs program för den yngre publiken samlats på samma ställe (www.svt.se). Visserligen har TV-tittandet minskat under de senaste åren, vilket förmodligen beror på att webben blivit större som medium. (www.nordicom.gu.se).

Idag har barnprogrammen blivit mer berättande jämfört med hur de såg ut förr. Enligt Cecilia Wadensjö och Ann-Kristin Wallengrens forskning som presenteras i boken *Om tilltal, bildspråk och samhällssyn i utbildningsprogrammen* har barnprogrammets tilltal gått från auktoritär estetik, via mjukare program för att sedan landa i dagens mer berättande tilltal. Detta nya tilltal kan vara till stor hjälp när det kommer till att lära barn om världen och samhället genom att helt enkelt uttrycka sig på ett annorlunda sätt.

Att hjälpa barn skapa en världsbild ökar barnens engagemang av händelser i omvärlden. Men det leder även till att barnet börjar jämföra sig själv med andra och leta efter förebilder i människor runt omkring (Grandelius, Lindberg, Lindberg). I TV blir den naturliga förebilden för flickor kvinnliga karaktärer och för pojkar, manliga (1990 Abrahamsson, sid. 108). Med detta i åtanke blir det därför viktigt med en jämn fördelning av potentiella förebilder i programutbudet.

Det är inte bara fördelningen av män och kvinnor som är viktig i barnprogrammen. Alla samhällsgrupper måste få synas för att inte skapa en snedvriden världsbild hos barnen. Barnen påverkas inte bara av vad de ser, utan också av vad de inte ser. Ulla B Abrahamsson tryckte på detta i en studie om barnprogram hon genomförde på 1980-talet. I den redovisas att män framställs viktigare än kvinnor då de får mer plats, att gamla människor är ointressanta då de inte visas upp, att kvinnors arbete är ointressant då det sällan nämns samt att samhällets överklass är viktig samtidigt som arbetarklassen försvinner (Rydin, sid. 278).

3.2 Att analysera text och bild

Kristina Lundgren, Birgitta Ney och Torsten Thuréns bok, *Nyheter – att läsa tidningstext*, poängterar att en tidningsartikel, precis som ett inlägg endast ger en bild av världen. Då en nyhet måste gå igenom ett antal filter innan den publiceras, såsom journalister och redigerare, påverkas innehållet i slutprodukten. Därför är det viktigt att granska nyheten kritiskt efter publicering.

För att kunna genomföra en sådan analys väl har författarna tagit fram ett antal punkter. Dessa punkter är speciellt framtagna för kvalitativ textanalys och nedan följer ett urplock av dessa. Punkterna som valts ut anses gå att applicera lika bra på inlägg som på text.

- Besvarar analysenheten de sex kardinalfrågorna (vem, var, hur, när, vad, varför)?
- Vilka källor används? Görs skillnader angående kön, etnicitet, klass etc? Vilka är aktörer respektive offer?
- Hur ser reporterns förhållande ut till källorna?
- Hur är materialet disponerat och vinklat?
- Är analysenheten öppen eller sluten? Tillåts mottagaren göra egna tolkningar?

(Lundgren, Ney, Thurén, sid. 55-56)

Såsom Lundgren, Ney och Thurén behandlar textanalys i sin bok, behandlar Terje Hillesund bildanalys i sin bok *Står det noe nytt*. Hillesund menar på att en bild tagen av en verklig händelse inte är detsamma som verkligheten. Dock är bilderna en viktig del av journalistiken då dessa bevisar att texten är sann (Hillesund, sid. 70). Hillesunds analysmetod är framtagen för bilder i tidningar, det vill säga stillbilder, men mycket i metoden går att applicera på rörlig bild.

Punkterna nedan är ett urklipp av Hillesunds metod som anses fungera lika väl på rörlig bild.

- Bildens första intryck. Vilken stämning förmedlar bilden?
- Den denotativa nivån. Vilka gestalter visas och vad finns i för- och bakgrund?
- Bildens komposition. Hur är bilden uppbyggd?
- Symboler och metaforer. Finns några djupare budskap i bilden?

4. Material och metod

Det här kapitlet tar upp tillvägagångssättet och problemtänkandet för både den kvantitativa och kvalitativa analysen som användes i undersökningen. Även validiteten och reliabiliteten i de båda analyserna behandlas.

Då Ingegerd Rydins undersökning endast sträckte sig fram till år 1999, blir denna undersökning en förlängning på Rydins. Undersökningen analyserade därför alla avslutade år från och med år 2000. På grund av begränsad tid undersöktes år 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010 och 2012. Ur varje år undersöktes vecka 37, då denna inte påverkas av högtider och skollov som ofta resulterar i tablåförändringar.

4.1 Kvantitativ analys

För att kunna besvara frågan som rör hur SVTs utbud som helhet förändrats över tid valdes en kvantitativ analys. En sådan analys applicerades på uppsatsen då metoden passar för att undersöka innehållskategorier samt hur frekvent de återkommer. Med hjälp av en sådan kunde programmets egenskaper delas upp under olika kategorier för att sedan jämföras mellan undersökningsåren (2012 Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, sid. 197).

Då undersökningen behandlar 629 barnprogram var en kvantitativ analys väldigt passande för att hantera det stora urvalet, få en bra överblick samt se tydliga resultat.

Rydins undersökning gav inspiration till valet av variabler med tillhörande variabelvärden. Dessa lade fokus på att överblicka utbudet för barn i SVTs kanaler.

Att understryka är att den kvantitativa analysen inte undersöker programutbudet genom programmets sändningstid. Basen för analysen är antalet enskilda program och inte den totala programtiden. Detta för att skapa en så tydlig bild av utbudets bredd som möjligt under varje undersökningsår.

Det bör noteras att programantalet skiljer sig mellan åren och att inga repriser är medräknade. Detta innebär att en programkategori kan ha fått lika mycket sändningstid under de olika åren, men att procentsatserna i samma kategori skiljer mellan åren i och med att program inom andra kategorier ökat/minskat i antal. Alltså kan det totala antalet unika program öka utan att sändningstiden för programmen inom en viss kategori förändras.

För att få fram utbudet av program riktade till barn användes mikrofilmarkivet på Kungliga biblioteket i Stockholm. Förutsatt att alla tablåer, oberoende tidning, såg likadana ut (med undantag för puffar) blev Expressens tv-tablå grundkällan för informationen. Alla barnprogram

från SVT1, SVT2 och Barnkanalen/SVTB antecknades och tabblåerna fotograferades även av för att minska risken av misstag samt ha ett underlag att gå tillbaka till. Undersökningens definition av barnprogram utgick från SVTs egen definition. Informationen om vilken målgrupp programmen riktas till fanns i programbeskrivningen på SVTs hemsida. De program som angavs vara riktade till barn och ungdomar togs med i undersökningen.

Det insamlade materialet sammanställdes i ett Excel-dokument och delades upp år för år. Dubbletter, repriser samt program riktade till vuxna rensades bort. Detta för att undvika den skeva bild som dubbletter och repriser kan ge. Exempelvis kunde samma program visas flertalet gånger under samma vecka/dag, men eftersom detta inte påverkar bredden av utbudet gjordes valet att bara ha med varje program en gång per år.

Den information som kunde hittas via internet om de olika programmen dokumenterades i sifferform i Excel-dokumentet efter de variabler som satts upp i kodschemat (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, sid. 200). De kvarvarande luckorna i informationen fylldes med hjälp av Kungliga bibliotekets mediedatabas (SMDB).

För att säkerställa att inga missar gjorts, gjordes två genomgångar av programtabblåerna som då ställdes mot sammanfattningen som fanns i Excel-dokumentet.

Allt som allt kodades 629 barnprogram.

Det största problemet med undersökningen var att definiera variabelvärdena på ett tydligt och avgränsat sätt. Variabelvärdena måste vara så pass tydliggjorda att de inte smälter in i varandra och på så sätt försvårar arbetet (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, sid. 206).

Under variablerna programtyp, genre och format kunde vissa av programmen gå in under ett flertal variabelvärden. För att koda dessa program behövdes det avgöras vilket det huvudsakliga temat för varje variabel var. Exempelvis kunde ett program vara en del av en serie kortfilmer och föll in under kategorin film på grund av programmets uppbyggnad. Variabelvärdet underhållning gick att applicera på majoriteten av programmen, därför var det viktigt att få en uppfattning om det huvudsakliga syftet med programmet för att sedan kunna placera in det under rätt värde. Skillnaden mellan värdet pyssel/pedagogik och information/vetenskap kunde vara svårt att avgöra. Där gällde det att avgöra hur renodlad informationen i programmet var för att kunna avgöra dess syfte. Vissa program blandade verklighet med dockor eller tecknat. Ett exempel är *Björnes magasin*, där Björne (enligt den här undersökningens avgränsningar) är en docka men gästerna verkliga personer. Eftersom Björne är huvudpersonen och den enda karaktär som återkommer i varje program och därför mittpunkten av programmen sattes programmet in under variabelvärdet dockor.

4.2 Kvalitativ analys

För att undersöka nyhetsprogrammet *Lilla Aktuellt* var en kvalitativ analys mest lämpad att använda. Huvudinnehållet i programmet kunde med hjälp av analysen studeras utifrån ett klart syfte. Både delarna och helheten kunde undersökas och genom att ställa precisa frågor till materialet kunde inslagens budskap och innersta kärna tas fram (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Wängnerud, sid.255). Genom att använda en sådan analysmetod kunde frågorna om tilltal, bilder och vilka som får komma till tals besvaras utan att behöva sorteras in under olika variabelvärden.

För att kunna genomföra analysen på ett så bra sätt som möjligt baserades den på tre olika böcker. I Rydins bok *Barnens röster* analyseras betydande program för varje tidsålder på ett djupare stadiet. Dessa analyser har inspirerat till vilka kategorier som undersökningen bör prioritera.

Vad gäller tilltal utgår analysen från Kristina Lundgren, Birgitta Ney och Torsten Thuréns riktlinjer i boken *Nyheter – att läsa tidningstext*. Boken ger direktiv för hur en väl genomförd kvalitativ analys bör se ut och ger ett bra stöd för att få med så många vinklar och undersökningsämnen som möjligt. Vad gäller analysen av bildurval, ligger Terje Hillesunds bok *Står det noe nytt* som bas. Dock riktar boken in sig på stillbilder, men tar även upp punkter som kan appliceras på rörlig bild.

Första steget i analysen var att bestämma vilka kategorier i den kvantitativa analysen som tog upp program med journalistisk vinkling. Dessa kategorier var Nyheter/Samhälle, Pyssel/Pedagogik och Information/Vetenskap. Ett program som återkom och var lika långt varje år var *Lilla Aktuellt*. Sändningstiden var 15 minuter och passade därför undersökningens omfattning.

Som nämnt fokuserade analysen på variablerna tilltal, bildurval och vilka som fick komma till tals. För att alla program skulle genomgå samma analys sattes ett antal frågor upp under varje variabel som en stadig grund.

Analysen rör endast lätt vid delarna av programmen som utspelar sig i studion med programledare och lägger tyngd vid inslagen som visas. På grund av att inslagen utgör den större delen av programmen och dessutom ska ha en tydlig uppbyggnad och struktur gjordes detta val. Det är även i inslagen som nyheterna behandlas.

För att få tag i materialet som behövdes till analysen, användes Kungliga Bibliotekets mediedatabas (SMDB).

Programmen tittades igenom utan uppehåll för att få ett första intryck, då det säger en hel del om publikens fortsatta uppfattning av programmet. Därefter delades programmen upp i bitar som

följde körschemat (vinjett, puffar, studio och inslag). Innehållet i dessa delar skrevs ner och analyserades sedan noggrant efter mallen (se bilaga 1).

Det största problemet som upptäcktes under analysens gång var att vissa frågor var svårapplicerade på inslagen. De frågor som skapade mest problem gällande tilltal och bilder var de som handlade om stötande och skrämmande material samt uppmärksammade samhällets baksidor (se bilaga 3). Många inslag fokuserade inte på nyheter som berättigade användning av just sådant material.

Ytterligare ett problem som uppstod i bildanalysen var svårigheten att peka ut bakgrunds- och förgrundsobjekt. Ett exempel är de inslag gjorda i klassrumsmiljö där inga objekt syntes mer i varken för- eller bakgrund.

4.3 Validitet och reliabilitet

Den kvantitativa analysen utgår från Expressens TV-tablåer. Magasinprogrammets underprogram står inte alltid utskrivna i tablåerna. På grund av det potentiella bortfallet av underprogram till magasinprogram kan reliabiliteten i den kvantitativa analysen påverkas. Uppskattningen av bortfallet på grund av detta tros dock vara så pass liten att reliabiliteten inte påverkas på något avgörande sätt.

Även tidskodningen av programmen har hämtats från tidningstablan. Programmen har inte klockats, vilket kan resultera i en tidsförskjutning på ett antal minuter. Dock uppskattas denna förskjutning inte vara stor då SVT inte har reklamavbrott varken under eller mellan programmen som visas. Alltså påverkas inte reliabiliteten på ett alltför nämnvärt sätt.

Vad gäller kategorin ”Samarbeten”, i den kvantitativa analysen, tar denna upp samarbeten mellan länder som i undersökningen ingår i olika kategorier. Med andra ord har inte alla värden fått den kvot de borde vara berättigade till om de samarbetat utanför värdegrupperna.

Dock är denna kategori väldigt liten i alla de undersökta åren och anses därför inte påverka reliabiliteten i uppsatsen särskilt mycket.

Det som påverkat reliabiliteten till det bättre i den kvantitativa analysen är att både anteckningar och fotografier på tablåerna finns att gå tillbaka till och se över. Dessutom har jämförelser mellan tablåer och kodschema gjorts ett flertal gånger. Detta för att försäkra att inget program fallit bort av misstag.

När det kommer till den kvalitativa analysen kan validiteten ha påverkats av att programmet som undersöktes år 2006 inte sändes vecka 37, utan vecka 36. Under vecka 36 är det ett annat nyhetsurval än

veckan som egentligen skulle analyseras. Eftersom hela undersökningen har vecka 37 som utgångspunkt och analysvecka, kan validiteten påverkats negativt av detta.

Då undersökningen utgår från Rydins tidigare forskning om barnprogram i public service, har det funnits klara riktlinjer till vad som ska analyseras. Dessa riktlinjer har hjälpt till att utforma både variabler och variabelvärden och därför höjt validiteten i arbetet.

En veckas programutbud vartannat år, under den valda perioden, är ett begränsat urval men kan ändå antas ge en generell bild av utbudet.

Då problemen till största del beror på mänsklig faktor är det svårt att på ett exakt sätt mäta reliabiliteten i uppsatsen. Men de brister som finns anses inte vara av större vikt för tillförlitligheten i resultatet.

5. Resultat

Det här kapitlet tar upp resultaten ur den kvantitativa analysen som behandlar utbudet av barnprogram i SVT.

Det kommer även redogöra för resultaten av den kvalitativa analysen som på ett djupgående plan fokuserar på nyhetsprogrammet Lilla Aktuellt.

5.1 Utbudet

Nedan presenteras resultatet av utbudet sett ur de fyra perspektiven format, genre, utseende och ursprungsland.

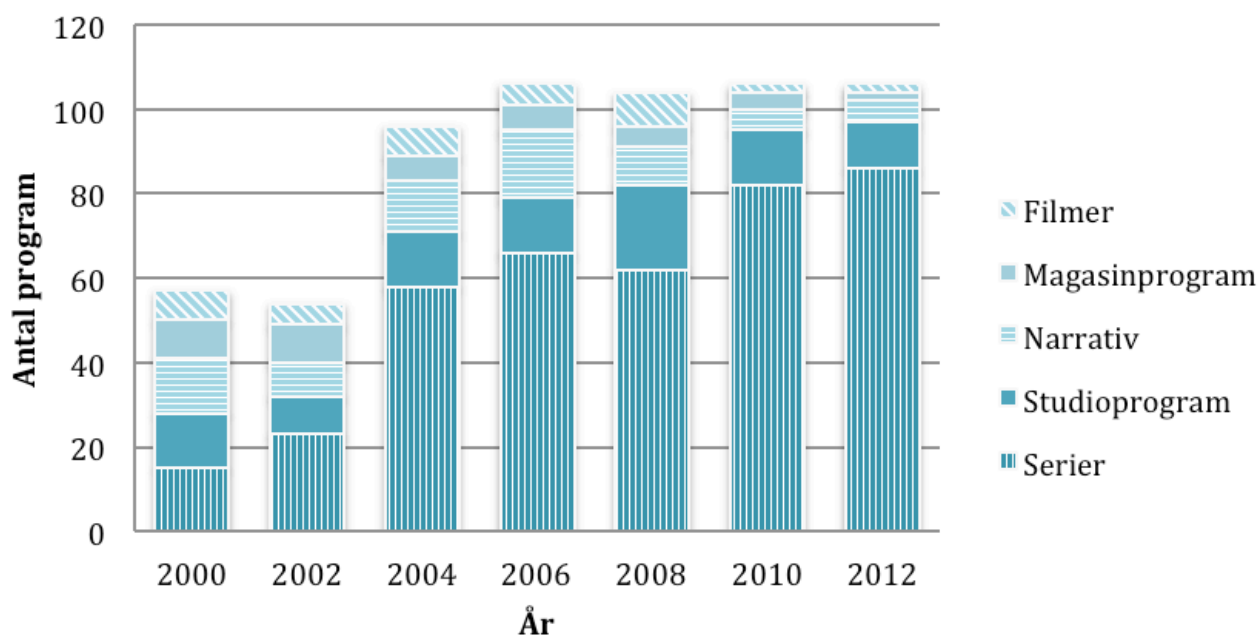
5.1.1 Typ

Figur 1 nedan visar på hur kategorin "Serier" ökat kraftigt under de undersökta åren.

I kategorin ingår både dramatiserade serier vars program följer en kronologisk ordning och serier vars program kan stå som enskilda avsnitt. Detta ger en vidd inom kategorin som gör att utseendet på programmen kan ta många former. Allt från tecknat, som *Williams Önskestövlar*, till verklighetsbaserade serier, som *Ebba och Didrik*. Den gemensamma nämnaren för programmen i seriekategorin är att de håller samma format och innehåller återkommande karaktärer.

Programtyper

Figur 1. Fördelningen av programtyper uppdelat per år. n=629

Mellan år 2000 och 2002 ökar serierna med åtta program, vilket är intressant då det totala utbudet mellan åren minskar med tre program. De programtyper som påverkas mest av seriernas ökning är narrativen och studioprogrammen. Magasinprogrammen och filmerna håller en stadigare nivå.

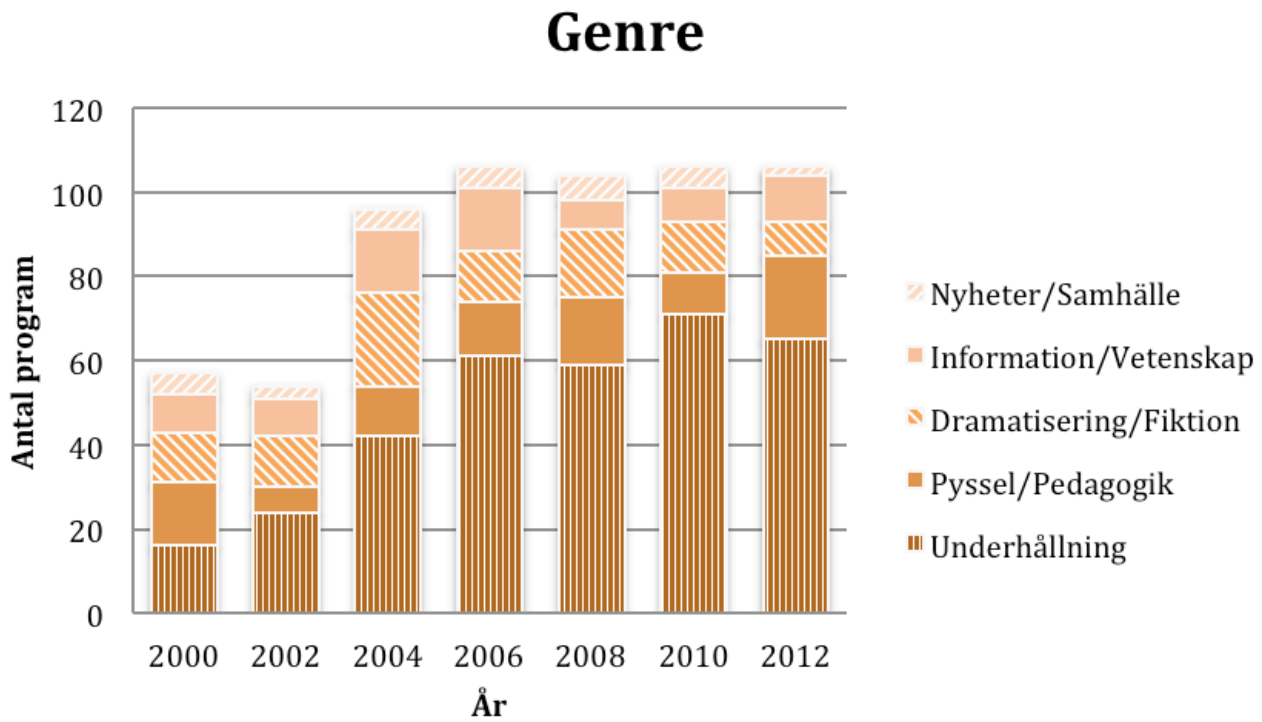
År 2004 fördelas barnprogrammen mellan SVT1, SVT2 och SVT Barnkanalen. Det beror på att Barnkanalen introducerades strax innan undersökningsåret tog vid. I samband med detta ökade serierna med 35 program samtidigt som magasinprogrammen minskade. Utbudet ligger kvar på nästan samma fördelning år 2006.

Magasinprogrammen minskar mellan år 2008 och 2012, tillsammans med studio- och narrativprogrammen, samtidigt som serierna återigen ökar med 20 program mellan 2008 och 2010. Denna ökning fortsätter år 2012 då serierna utgör 86 av de totala 106 programmen det året. Det vill säga, 81 procent av undersökningsårets utbud.

Ökningen av serier kan bero på att den nya kanalen, som endast fokuserade på program för barn, hade mycket tid att fylla ut med material. Serier, som köps upp per säsong, tillhandahåller många avsnitt som kan disponeras på ett sätt att denna lucka i tablån fylls ut. Dessutom finns det många serier som är gjorda speciellt för en yngre publik och som erbjuder ett flertal säsonger, exempelvis *Byggare Bob*.

5.1.2 Genre

Genreindelningen var problematisk då många program passat in i ett flertal kategorier. På grund av detta har uppdelningen gjorts efter programmens huvudsakliga syfte.

Figur 2. Fördelningen av programgenrer uppdelat per år. n=629

Skillnaden mellan åren 2000 och 2002 är att programmen som rör pyssel och pedagogik samt nyheter och samhälle minskar det senare året samtidigt som underhållningsprogrammen ökar. Fördelningen av programgenrer är oförändrad åren 2002 och 2004 även om programantalet skiljer sig mellan respektive år. År 2002 visades totalt 54 enskilda program och 2004 96 stycken. Därefter, år 2006, ökade genren underhållning en hel del samtidigt som dramatisering/fiktion minskade.

Ökningen kan botten i digitaliseringen av TV i Sverige som skedde mellan år 2004 och 2006 då SVT tvingades konkurrera med ett flertal utländska kanaler.

Underhållningsprogrammen hade under år 2010 ökat och tog upp två tredjedelar av det totala programutbudet. Detta samtidigt som programmen med pyssel- och pedagogikinriktning minskade.

Under år 2012 hade pyssel- och pedagogikprogrammen återigen gått upp procentmässigt. Då var det istället programmen som tar upp nyheter och samhällshändelser som minskat stort. Detsamma gällde dramatiseringarna.

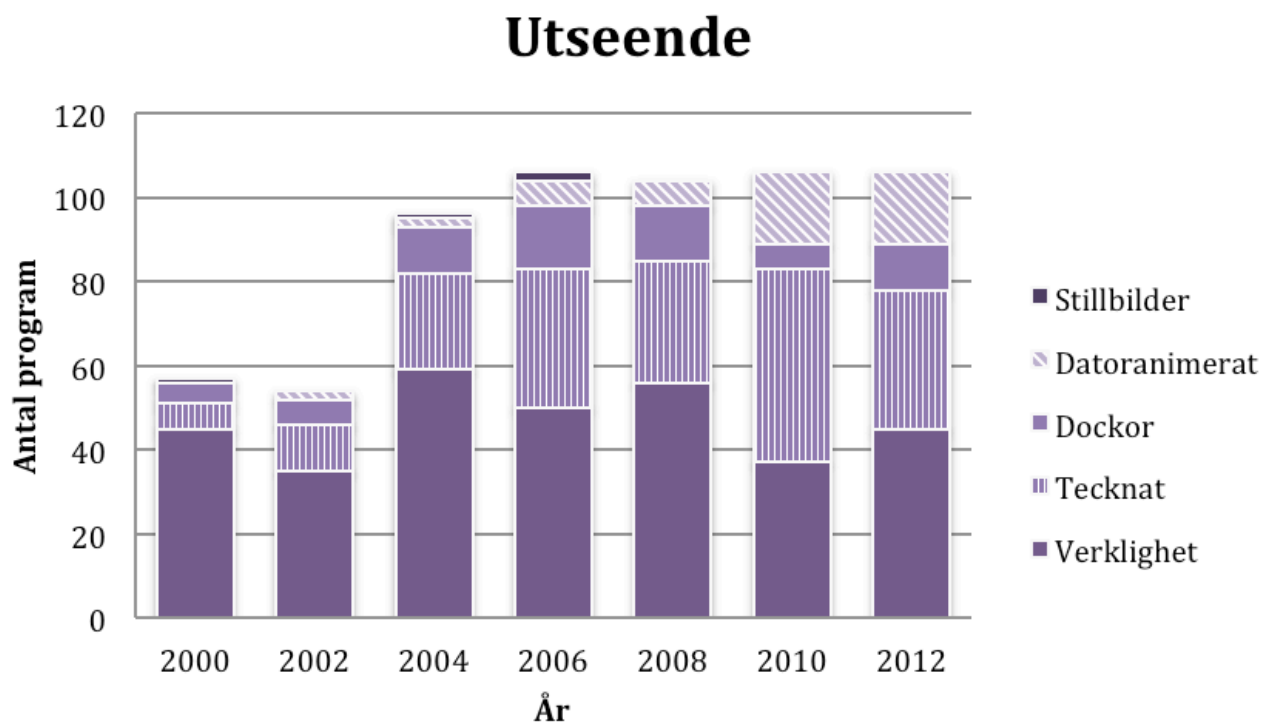
Dramatiseringar vänder sig oftast till lite äldre barn och tar upp seriösa händelser som sker inom familjen och i samhället. Detta är viktigt för barn som är i förstadiet till tonåren, eftersom de då skapar en bild av samhällets komplexitet och av sig själva (Grandelius, Lindberg, Lindberg). I och med bristen på dramatiseringar går barnen miste om det stöd som TV ger när det kommer till att handskas med problem och bearbeta dessa.

Underhållningsprogram kan också bidra till problembearbetning, men inte på ett lika direkt sätt som dramatiseringar.

En stor del av serierna som visades hade ren underhållning som grund. Det är därför inte konstigt att antalet underhållningsprogram ökat med åren, då serierna också gjort det.

5.1.3 Utseende

Under kategorin dockor föll program som huvudsakligen handlar om dockor och andra fysiska figurer in. Allt från Björne i *Björnes magasin* till *Wallace and Gromit* inkluderas.

Figur 3. Fördelningen av programutseende per undersökt år. n=629

Mellan åren 2000 och 2002 minskade de program med grund i verkliga miljöer samtidigt som de tecknade programmen ökade. Denna ökning fortsatte de två följande undersökningsåren. Även programmen med dockor ökade successivt mellan 2000 och 2006.

Stillbilder höll en låg nivå under alla åren liksom datorprogrammen som endast gjorde en svag ökning.

År 2008 fick programmen med grund i verkliga miljöer ett uppsving, men dessa minskade återigen år 2010 då de tecknade programmen började dominera liksom år 2006. Relationen mellan program med dockor och datoranimation förändrades då datoranimationen ökade samtidigt som dockorna minskade.

Fördelningen mellan programmen går tillbaka till en jämnare nivå igen år 2012. De tecknade programmen minskade samtidigt som de verklighetsbaserade ökade.

Ökningen av de datoranimerade och tecknade programmen, i relation till de program som är verklighetsbaserade, skedde samtidigt som serierna ökade. Dessa två öknings kan vara kopplade beroende på att de datoranimerade och tecknade programmen ofta ingår i kategorin serier.

Detsamma gäller minskningen av verklighetsbaserade program och dramatiseringar då dessa två som oftast går hand i hand.

5.1.4 Ursprung

När det kommer till var barnprogrammen i SVT är gjorda, visade undersökningen på en trend i att program från länderna i Europa ökade samtidigt som de egenproducerade svenska programmen låg på en stabil nivå.

Att poängtera är att en stor del av programmen i kategorin "Övriga Europa" är brittiska. Samma sak gäller för kategorin "Nordamerika" där de kanadensiska programmen ofta utgör mer än hälften av produktionerna. Detta går för alla år.

Ursprungsland	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Sverige	31	23	41	40	42	36	37
Övriga Norden	6	9	5	5	7	6	7
Östeuropa	0	1	1	2	1	0	0
Övriga Europa	12	10	35	46	43	38	33
Nordamerika	5	5	13	14	7	14	18
Oceanien	1	2	8	4	1	5	4
Asien	1	0	1	1	0	2	1
Afrika	0	0	0	0	0	1	0
Sydamerika	0	0	0	0	1	0	1
Samarbeten	1	4	2	4	2	4	5

Tabell 1. Fördelningen av ursprungslander per undersökt år. n=629

De största skillnaderna mellan år 2000 och 2006 var att de sverigeproducerade programmen minskar kraftigt. I samband med detta ökar programmen i kategorin "Övriga Europa". En märkbar skillnad syns mellan år 2002 och 2004 då de nordiska programmen minskade med fyra stycken och stannade på samma nivå under år 2006.

Barnkanalens intåg gjorde att tablåutrymmet blev större. Antalet enskilda program ökade plötsligt efter kanalens start med 42 stycken. Ökningen kan ha resulterat i att inköp från andra länder blev nödvändigt.

Det generella för åren 2008, 2010 och 2012 är att de europaproducerade programmen minskade och hamnade på en jämn nivå med de svenskproducerade. Istället ökade programmen från Nordamerika under perioden med 11 program. Detta kan vara kopplat till digitaliseringen av TV i Sverige, då de amerikanska barnkanalerna blev mer tillgängliga.

Majoriteten av studioprogrammen och narrativen som sändes i SVT under den undersökta perioden var nästan uteslutande svenskproducerade. Därför är det inte konstigt att de svenskproducerade programmen minskade då även narrativen och studioprogrammen gjorde det.

5.2 Lilla Aktuellt

Här presenteras en kort sammanfattning av programmets innehåll samt en kort analys program för program. I avsnitt 5.2.1 redovisas de generella mönster som upptäckts.

Lilla aktuellt 2000-09-14 klockan 18.45 – 19.00

Programmet börjar i studion där de två nyhetsankarna Isabella Grybe och Simon Romanus ger publiken ett varmt välkomnande. Grybe presenterar första nyheten och Romanus ifrågasätter varför nyheten uppkommit.

Första inslaget handlar om trafikkaoset i Europa och börjar förklara vad trafikkaoset är samt hur det uppstått. Sedan går det in på det svenska perspektivet samt förklarar detaljerna i hur oljepriserna uppstår, med hjälp av grafik. Bilderna som visas är konkreta för inslaget.

Andra inslaget handlar om lärarfria lektioner. Inslaget är utifrån en svensk skolas perspektiv och förklarar att bristen på pengar ger brist på lärare. Rektorn är positiv till detta vilket inte stämmer för lärare eller elever. Endast en elev får kortfattat komma till tals. Bilderna som visas är klassiska skolbilder som inte talar för nyhetens vinkel.

Tredje inslaget handlar om att populära filmer om hundar triggat människor att köpa och sedan försumma en specifik hundras. Detta kopplas till den kommande filmen 102 dalmatiner. Barnreportern Vera Lindkvist får en mysig men oseriös roll när hon besöker en dalmatinerkennel. Bilderna som visas lägger all vikt vid hundarnas söthet vilket går emot inslagsvinkeln.

Fjärde inslaget handlar om att Lejla Ejupovic skrivit en bok om diskoteksbranden i Göteborg. Ejupovic berättar om varför hon skrev boken och sorgen runt branden. Bilderna är stilla, fina och sorgsna.

Femte inslaget handlar om spelet NHL 2001 och bröderna Henrik och Daniel Sedin. Barnreportern Matteus Bladh får prova och betygsätta spelet samt intervjua bröderna Sedin som

porträtteras som idoler. Bilderna som visas är utdrag ur spelet samt från bröderna Sedins hockeyträning.

Programmet avslutas i studion av två glada och fnittriga programledare som kort presenterar rubrikerna för nästa veckas program.

Programledarna var väldigt varma och interagerade mycket med varandra och publiken, vilket skiljde sig från de vuxnas nyheter. Studion såg dock likadan ut som de vuxnas nyhetsstudio, vilket möjliggjorde ett identitetsskapande hos barnen till de vuxna. Redaktionen använde sig av barnreportrar, men förutom dessa två fick endast ett barn komma till tals i inslagen.

Barnreportrarnas roll var väldigt stereotyp då killen både var aktiv i ett sport- och TV-spelsammanhang, fick kommentera och ledde intervjun. Tjejen å andra sidan fick ta hand om en mjuk nyhet som handlade om djur. Hennes ord vägde inte tungt i inslaget utan all fokus låg på hundarna.

Lilla Aktuellt 2002-09-15 klockan 18.45 – 19.00

I studion välkomnas tittarna av nyhetsankarna Isabella Grybe och Simon Romanus som håller allvarlig ton.

Första inslaget handlar om minnesdagen för terrorattacken i New York året innan. Attacken beskrivs med ord och autentiska bilder. Därefter ligger fokus på minnesstunden och barns tankar om effekterna av händelsen. Bilderna visar attacken och minnesstunden.

Andra inslaget handlar om det stundande riksdagsvalet och inleds med starka uttalanden från partiledare på stan. Expert Johan Fichtelius berättar det grundläggande om valet. Bilderna visar politiker i olika situationer och ur olika vinklar.

Tredje inslaget handlar om hur en skola behandlar valet. Det börjar med en yngre klass som gjort sina egna partier med olika hjärtefrågor och går sedan över till en äldre klass där fokus ligger på tre kvinnliga elever som intervjuar politiker i valstugor på stan. Bilderna som visas är ur skolmiljö samt från stan.

Fjärde inslaget handlar om att svenska popbandet Fairytale gjort en ny musikvideo. Bandets framgång sedan MGP Junior beskrivs och samtidigt visas hur arbetet med musikvideon fortskrider i kronologisk ordning. Både bandet och regissören Thomas Brandt uttalar sig. Bilderna som visas är från inspelnings-set samt urklipp ur den färdiga videon.

Programmet avslutas skämtsamt och glatt med en presentation av både hemsida och nästa veckas program.

Programledarna interagerade med varandra på samma sätt som tidigare undersökningsår.

Studion hade förändrats men är fortfarande samma som för de vuxna, vilket höll identifikationsskapandet uppe. Generellt var bilderna i inslagen platta och inte kompatibla med den kunskapsnivå speakern befann sig på. Detta gällde i synnerhet inslaget om det stundande valet. Det fanns ett krav på att tittarna skulle veta vilka personerna och politikerna som visas var, då inga av dem presenterades.

Inga barnreportrar fanns kvar men barnen fick större plats i inslagen.

2004-09-09 klockan 18.45 – 19.00

Programledarna Zian Zandi och Peter Axelsson hälsar tittarna välkomna från studion.

Första inslaget handlar om terrorattacken i Beslan, Ryssland där speakern förklarar händelseförloppet med väldigt ledsam röst. Två av barnen som satt som gisslan intervjuas och berättar om hur terroristerna betedde sig. Perspektivet vidgas och blir nationellt med både regeringskritik och landssorg. Bilderna som visas är från efterdyningarna av terrorattacken och från begravningar.

I studion finns Rädda barnen-psykologen Gun Godani som berättar hur barnen i Ryssland måste känna sig.

Andra inslaget handlar om hur skolor i Sverige talat om händelsen i Ryssland och är helt uppbyggt av intervjuer med svenska skolbarn. Bilderna som visas är klassrumsmiljö och intervjubilder.

I studion återkommer Gun Godani som uppmanar barn att prata med föräldrar och ställa frågor. Hon säger även att svenska barn kan skicka teckningar och brev till barnen i Ryssland.

Lilla svepet tar upp tre väldigt korta inslag om hur trafiktäta områden påverkar lungor, en tyfon i Grenada och en rymdsond som kraschat.

Tredje inslaget handlar om hur ungdomar tvingar yngre barn att begå brott. Det innehåller rekonstruerade scener som förstärks med ljudpålägg och intervjuer med barnombudsmannen Lena Nyberg, polisen Björn Sellström och väktarchef Mikael Andersson. Bilderna som visas är från butiker i Gallerian, samt på ungdomar som symboliserar brottslighet.

Fjärde inslaget handlar om julkalendern som ska visas i december. Karaktärerna och regissören Petter Lennstrand intervjuas på inspelningsplats och berättar om uppbyggnaden av julkalendern. Bilderna som visas är från inspelningsplats.

Programmet avslutas med en snabb genomgång av årets finalister i Lilla Melodifestivalen, samt en påminnelse om hemsidan och att chatta med Gun Godani.

Programledarna höll en seriösare ton och var mer kontrollerade i sin interaktion. Studion såg ut som en nyhetsstudio, men programledarna rörde sig runt i den. Att de inte längre satt ner som nyhetsankarna i de vuxnas nyheter, gjorde att känslan av programmet blev mer ungdomlig, men samtidigt att identifikationen mellan barn och vuxna minskade. Det är större koncentration på att inslagen skulle vara utifrån barnens perspektiv då det nästan uteslutande var barn som uttalade sig. Att Gun Godani var gäst i studion visar att just detta avsnitt inte bara var till för att ge publiken nyheter, utan även hjälpa barnen på ett pedagogiskt och psykologiskt plan. Bilderna som rörde inslagen om Ryssland var väldigt snälla.

I inslaget som handlade om ungdomar och brott fanns många symboliska bilder som var fördomsfulla. Eftersom ämnet riktade sig till ungdomar var inslaget format därefter, men tar ut för stora svängar och blev mer rörigt än informativt.

Lilla svepet var en ny del av programmet.

2006-09-05 klockan 19.00 – 19.15

Programledare Zian Zandi hälsar tittarna välkomna och presenterar första inslaget.

Första inslaget handlar om att poliser fartkontrollerar bilister utanför skolor de första veckorna efter terminsstart. Både barn och poliser berättar om fortkörare och det framgår tydligt att de som åker fast är vanliga människor som föräldrar och mattanter. Bilderna som visas är på polisernas arbete i olika vinklar.

Andra inslaget handlar om Folkpartiets intrång på Socialdemokraternas hemsida. Barnreportern Gusten Dahlqvist ställer frågor om händelsen som speaker Martin Idestrand svarar på. Bilderna som visas är detaljbilder på Socialdemokraternas hemsida samt på de två partiernas ledare.

Tredje inslaget handlar om hur Zlatan Ibrahimovic, Olof Mellberg och Christian Wilhelmsson stängts från landskamp efter att de brutit mot reglerna. Ett blandat barnfotbollslag intervjuas och ger sin syn på händelsen och regler inom fotbollsvärlden. Bilderna visar barnens fotbollsträning.

Nyhetsvep som tar upp fem snabba rubriker: Play Station tre är försenat, fler barn får cancer, reklam om onyttigheter riktas till barn vilket leder till övervikt, Marion Jones var inte dopad samt att en ny prins fötts i Japan.

Fjärde inslaget handlar om hur barnsoldater i Uganda nu lever bra liv på ett barnhem där de får hjälp med bearbetning av sina upplevelser. Före detta barnsoldater berättar om sina liv som soldater och tittaren får information om barnhemmet. Bilderna som visas är från barnhemmet och svartvita stillbilder från lägren där barnsoldater utbildas.

Femte inslaget handlar om barnboksmässan i Lund där barn får prova på att skriva poesi. Poesiförfattaren Mårten Melin berättar om barnpoesi och några barn får berätta om sina önskningar som de diktat om. Bilderna som visas är från poesiverkstaden.

Sjätte inslaget handlar om känslöböcker som är grundade på barns privata berättelser om hur kärlek och ilska känns. En blandning barn får läsa högt ur böckerna och berätta om hur de känner av ilska och kärlek. Författaren Caroline Ginner berättar om hur idén till boken väcktes. Bilderna som visas är ur klassrumsmiljö.

Endast en programledare fanns nu i studion, och hon kunde leverera nyhetspresentationerna utan avbrott. Programledaren rörde sig runt i studion som hade börjat gå ifrån ett klassiskt nyhetsstudioutseende. En stor skärm som visade rörlig bild finns. Denna drog ibland fokus från programledaren. Det generella för programmet var att redaktionen blivit mer kreativ i både filmning och klippning.

Inslaget om barnsoldater innehöll, liksom andra skrämmande nyheter, snälla bilder, men där blandades även lite annat material in. Bland annat visades barnsoldaternas utbildningsläger, vilket kunde vara skrämmande och obehagligt att se.

Gusten Dahlqvist, som fungerade som barnreporter i inslaget om intrånget på Socialdemokraternas hemsida, tilldelades en roll som "dumt barn" vilket den auktoritära speakern hjälpte. Även en stor distans mellan vuxna och barn skapades då Dahlqvist avslutade med en suckande kommentar som trivialiserade de vuxnas beteende.

2008-09-11 klockan 19.00 – 19.15

Programledare Pelle Nilsson välkomnar tittarna och presenterar första inslaget.

Första inslaget handlar om hur Sebastian Hedman Eriksson var försvunnen på fjället i lite över ett dygn. I inslaget följer reportern med Hedman Eriksson ut i vildmarken och låter honom berätta vad som hände i kronologisk ordning. Bilderna som visas är uteslutande från fjället han försvann i och de kompletteras av bakgrundsmusik.

Nyhetssvep som tar upp tre snabba rubriker: minnesdag för Anna Lind och terrorattacken i New York, sjukdomen blåtunga samt i vilka städer nästa års melodifestival kommer hållas.

Andra inslaget handlar om världens största maskin som är en partikelkolliderare. Maskinen presenteras, testas för första gången och experten Thomas von Heijne berättar vad maskinen gör och kan visa. Bilderna som visas är på maskinen och från testomgången samt på massa forskare.

Tredje inslaget handlar om handikappade barn som drömmer om att delta i Paralympics. Barnen som är med i en idrottsklubb berättar vilka sporter de tycker bäst om och Samuel Elveljung berättar om sin idol som är med i Paralympics just nu. Bilder från prisutdelningen till svenska medaljörer i Paralympics tas upp och visas. Annars visar bilderna endas barnen som sportar.

Fjärde inslaget handlar om Zillah Andrén och Tottes framgångar som buktalarakt. Deras underhållningshistoria tas upp och sedan får Andrén ge tittarna tips på hur de kan lära sig buktala. Bilderna som visas är på Zillah Andrén och Totte på Skansens scen samt utdrag från deras akter.

Formatet med en programledare stod kvar, denne var dock utbytt till Pelle Nilsson. Studion var väldigt färgglad och programledaren levererade nyheterna stående bakom en nyhetsdesk. Färgerna visade på ett närmande till den yngre publiken, men då studion skiljde sig mycket från de vuxnas kunde barnen känt brist på jämlikhet.

Inslagen blev tydligare när det kommer till uttryck, då kameraplacering och vinklar fick en mer betydande roll.

Inslaget om Zillah Andrén och Totte var det som stack ut. Det fanns ingen egentlig nyhet i inslaget utan det var mer en presentation av underhållningsduon.

Lilla Aktuellt 2010-09-16 klockan 18.15 – 18.30

Programledare Pelle Nilsson presenterar dagens rubriker och en tröja som Darin signerat.

Första inslaget handlar om hur mellanstadieelever skulle rösta i riksdagsvalet om de fick. Barnen Adam Wolski, Saga Börlin och Tilde Sämfors går runt bland valstugor och intervjuar politiker. Välgjord grafik visar upp resultatet av mellanstadiebarnens röster och topp tvås, Moderaterna och Miljöpartiet, partiledare/språkrör berättar om varför de tror barnen skulle röstat på dem. Bilderna som visas är från valstugorna på stan samt grafik och kompletteras med musik.

I studion presenteras förra veckans pollfråga.

Andra inslaget handlar om hur barnen i en skola skapat egna partier som de också röstat på. Tittarna får se hur partibildningen och röstningen gick till i kronologisk ordning. Barnen får berätta kort om hur de gått till väga. Bilderna visar hur barnen arbetar i klassrumsmiljö och kompletteras av musik.

Nyhetsvep som tar upp tre snabba rubriker: tågolycka orsakad av traktor, Frankrikes förbud mot heltäckande slöja samt att världens största passagerarflygplan besökt Sverige.

Tredje inslaget handlar om att panten på burkar höjs till en krona. Barnet Carolina Hjalmarson berättar om hur hon pantat mycket under sommaren och varför pantning är bra. Det framgår också hur duktigt Sverige som land är när det kommer till burkpanning. Bilder från Returpacks fabrik som tar hand om alla pantburkar.

Fjärde inslaget handlar om att Darin spelar in ny musikvideo. Han berättar om sin musik och inspirationen till albumet. Bilder från inspelningsplats samt urplock av bilder från färdiga musikvideon.

Programledaren var väldigt avslappnad i studion som återigen förändrats. Nu var den ljus och innehöll element som gosedjur, vilket tog den i motsatt riktning från de vuxnas nyhetssändningar. En tydlig distans mellan barn och vuxna gjordes på så sätt.

Välgjord grafik som var informativ och underhållande fanns i programmet. Dessutom var den inte stereotyp, vilket motverkade eventuell inskränkthet i barnens tänkande.

Barnens åsikter stod tydligt i fokus under alla inslag utom det som presenterade Darins nya musikvideo.

Pollfrågan var ett bevis på redaktionens medvetenhet om barnens användande av internet. De försökte förena webbens möjligheter med studioprogrammets.

Lilla Aktuellt 2012-09-13 klockan 19.15 – 19.30

Programledare Pelle Nilsson presenterar dagens rubriker.

Första inslaget handlar om Johan Persson och Martin Schibbye släpps ur fängelse i Etiopien. Karin Schibbye berättar om sina tankar och känslor om frisläppningen. Sedan tas Persson och Schibbys historia i Etiopien upp med hjälp av tydlig grafik. Bilderna som visas är på tidningsartiklar om Persson och Schibbye, från Etiopiska rättegångar samt på Karin Schibbye och grafik.

Andra inslaget handlar om en skolas avlusningsdagar. Julio Bermudez och Angel Högberg berättar om hur det är att ha löss och tittaren får veta varför avlusning är viktigt och hur löss sprids. Bilderna visar barn som kliar sig i håret, grafik om hur löss sprids, samt bilder på löss under mikroskop.

Nyhetsvep som tar upp tre snabba rubriker: 400.000 elever sprang skoljoggen, USAs ambassader har attackerats samt att Vasaskeppet håller på att gå sönder.

I studion presenteras förra veckans pollfråga.

Tredje inslaget handlar om appar som kostar trots att de är gratis att ladda ner. Barn får berätta om appar som är gratis i början men som sedan kan börja kosta, och att det är svårt att hålla koll när det handlar om så små summor. Mobilexperten Linus Brohult ger tips på hur barn kan hantera detta problem. Bilderna som visas är barn som spelar på smartphones samt närbilder på appar.

Fjärde inslaget handlar om att Moa Lignell ska släppa en skiva. Lignell pratar om sin musikkariär och om hur det var att synas i TV med tandställning. Bilderna som visas är ur intervjun med Lignell, samt utdrag ur hennes tidigare musikvideo.

Kort inslag om Lilla Aktuellets naturbildstävling. Vinnarbilderna presenteras.

Kolla klippet som visar ett klipp på elefantpolo i Thailand. Bilderna som visas är på matchen samt hur elefanterna äter frukt efteråt.

Programledaren var fortsatt varm och bemötande. Studion hade återigen förändrats. Den behöll det ljusa från föregående undersökningsår, men hade en färgglad världskarta stort över väggen, samt en nyhetsdesk i modern form. Den påminde mer om en renodlad eftersnackstudio för sport än en nyhetsstudio.

Generellt var programmet mer lagt åt det samhällsinformativa hållet med tanke på att nyheterna var uppmanande. Pollen fanns kvar som webbmedvetet inslag men hade utökats med "Kolla klippet" som visade upp ett underhållande videoklipp från webben.

5.2.1 Generella förändringar

Generellt sett har uppbyggnaden av programmet Lilla Aktuellt sett likadan ut mellan år 2000 och 2012. Distributionen mellan vilka nyheter som togs upp i programmen var jämn mellan inrikes- och utrikesnyheter och programmen avslutades konsekvent med mjuka nyheter för att lätta upp. Vinkeln i inslagen var ofta tydlig, men avsaknaden av kritik var vanligt då urvalet oftast var positivt. Dock lämnades utrymme för barnen att göra egna tolkningar.

Varför nyheten ägt rum var något som inte besvarade så ofta, vilket gällde för alla år.

En tydlig trend var att redaktionen blivit mer medveten om könsstereotyper i inslagen under de senare åren. Även perspektivet blev mer utifrån barnens synvinkel vilket syntes i inslaget om pantburkar år 2010. Flickor och pojkar med olika etnisk bakgrund syntess lika mycket oavsett nyhetsämne och detta gällde även de vuxna som får komma till tals. Yrkesföreträdarna som förekom blev mindre stereotypa. Ett exempel på detta var inslaget om luskamning år 2012 som tog upp alla nämnda faktorer.

En märkbar skillnad mellan de olika undersökningsåren var att studion inte sett likadan ut. Den har gått från färglös nyhetsdesk till lekfull studio samtidigt som programledarna har gått från två till en. Barnreportrarna försvann men barnens åsikter fick en mer framträdande roll i inslagen.

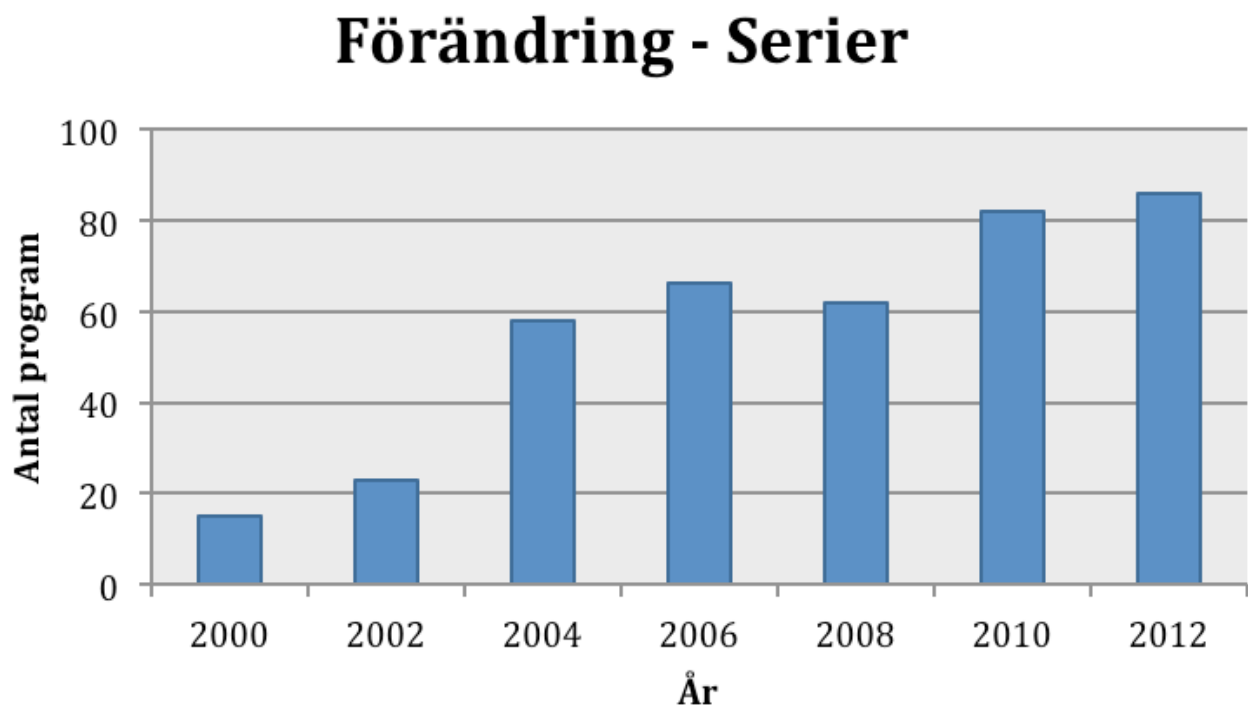
När det kommer till bilderna användes direkta bilder genomgående för alla år. Genomgående var också att döda och svårt skadade människor samt vapen undveks. Medvetenheten för TV-mediets möjligheter ökade under de senare undersökningsåren, vilket märktes i hur genomtänkt och kreativ bildkompositionen blev. I vissa fall användes bilderna aktivt för att förstärka känslor hos intervjupersonerna. Solskenet förstärkte känslan av glädje hos Karin Schibbye. Dessutom skedde en utveckling i grafiken som också visade hur redigerarnas färdigheter utvecklats.

6. Slutsatser och diskussion

Det här kapitlet tar upp en diskussion av resultaten av den kvantitativa och den kvalitativa analysen. De fetmarkerade centrerade meningarna är slutsatser och nedanför var och en följer diskussion.

Serierna i det totala utbudet har ökat från år 2000 till år 2012.

Undersökningen visar att serier tagit mer plats procentmässigt i det totala utbudet. Mellan år 2000 och 2012 ökade serierna med 71 program från 15 till 86 stycken vilket är ett resultat av en successiv ökning under alla undersökta år.

Figur 4. Antalet serieprogram per undersökningsår. n=392

Serier är en tacksam genre för TV-bolag att köpa in då de både erbjuder ett stort antal avsnitt som lätt kan disponeras över en lång tid samt möjliggör reprisering. På grund av de korta avsnitten är det lätt för tittaren att skaffa en uppfattning om avsnittets handling oberoende när i programmet personen zappade över.

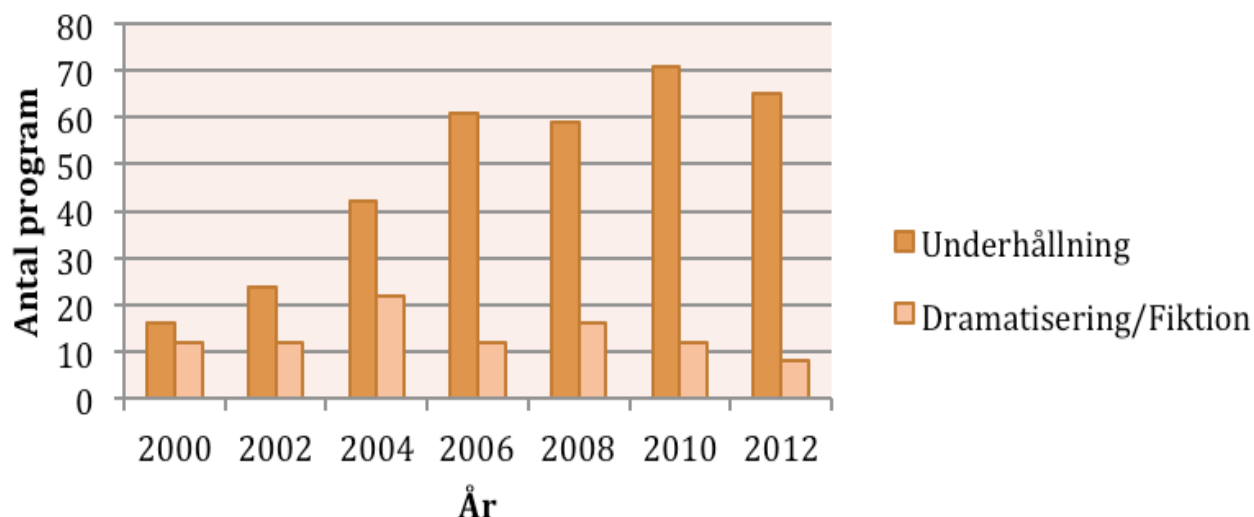
Den så kallade MTV-generationen föddes på 1980-talet och har fortfarande en central betydelse för SVT. Serierna, med korta avsnitt, som SVT nu tillhandahåller sin yngre publik, kan baseras på tanken om att tittaren fortfarande är benägen att zappa bort programmen som

misslyckas att förmedla ett starkt första intryck. Frågan är om detta är rätt tänkt av SVT. Det är förståeligt att SVT vill hålla kvar sin publik, men genom att mata på den zappande generationen ger de upp på TV som medium och speciellt på sina ambitioner om bildning. Detta är mest problematiskt när det kommer till barn och deras bildning. De behöver program de kan sätta sig in i på ett djupare plan. Ett kort avsnitt av en serie ger endast en ytlig bild, som därför snabbt kan glömmas bort av barn då chansen till bearbetning och identifikation aldrig ges någon möjlighet.

I takt med att underhållning ökat som genre har dramatiseringar minskat.

Under år 2000 skiljer det fyra program mellan dramatisering och underhållning i TV-tablå. Under 2012 är skillnaden uppe i 57 program mellan genrerna. Precis som serierna har underhållningen ökat under alla undersökta år.

Förändring - Underhållning och Dramatisering

Figur 5. Antal underhållningsprogram i relation till dramatiseringar uppdelat per undersökningsår. n=432

Kopplingen mellan ökningen av underhållning och ökningen av serier är uppenbar då de allt som oftast går hand i hand. Dramatiseringar kan också göras i serieform, men då denna genre minskat

så pass mycket som den gjort samtidigt som underhållning och serier ökat i takt med varandra, kan det förmodas att majoriteten av serierna som SVT visar för barn är ren underhållning.

Den första märkbart stora förändringen mellan genrerna skedde mellan år 2004 och 2006 vilket är kopplat till digitaliseringen av TV i Sverige. Den innebar att fler kanaler blev tillgängliga och att SVT på så sätt tvingades konkurrera hårdare. Med andra ord är ökningen av underhållning ett sätt att möta konkurrensen och inte ett sätt att uppnå sitt sändningstillstånd som tar upp bildning av publiken. Det är såklart viktigt att möta konkurrensen för att ha kvar tittarna, men för ett public service-företag som SVT är det viktigt att balansgången mellan ren underhållning och bildning är stadig. Samtidigt är det viktigt att poängtera att underhållningsprogram inte är direkt negativa för barnen. Även dessa har pedagogiska kvaliteter i viss mån, dock i mindre skala än dramatiseringar.

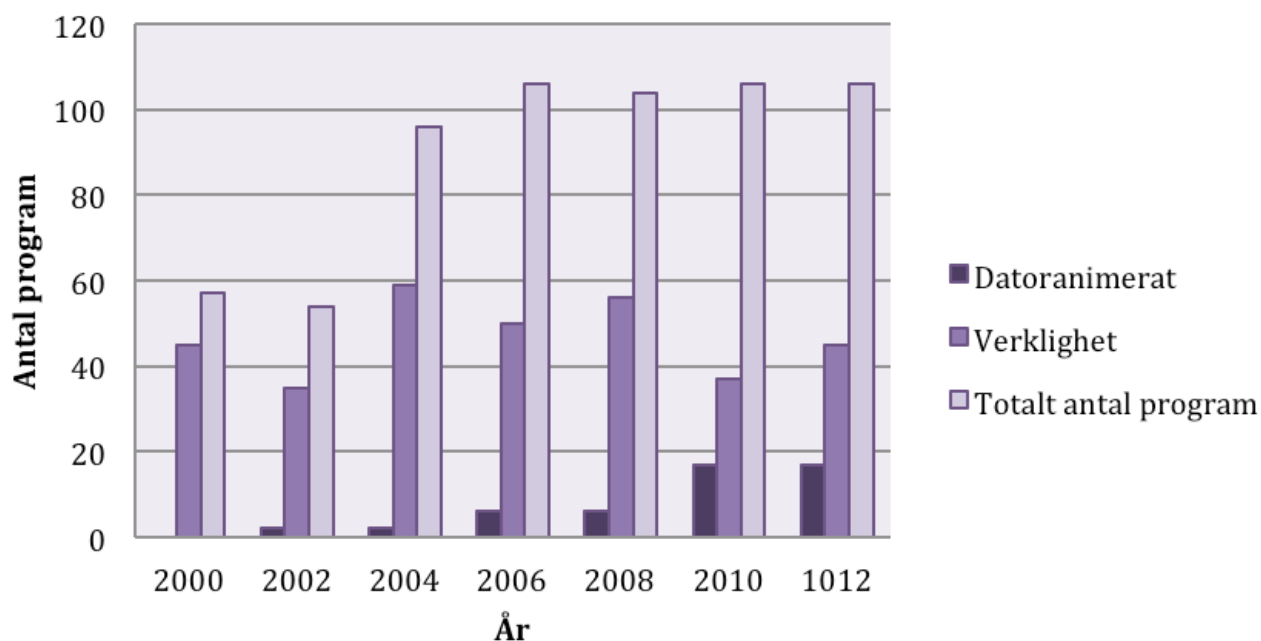
Tilltalet i underhållningsprogram för barn är sällan skrämmande och därför är det bekvämt och ofarligt för föräldrar att placera barnen framför sådana program. Programmen kan därför fungera som en "lättillgänglig barnvakt" i hemmet.

Samtidigt som de yngre barnen får en barnvakt, hamnar de äldre barnen i skymundan. Kategorin "Dramatisering/Fiktion" vänder sig ofta till just de äldre barnen då dessa tar upp problem som barnen kan relatera till. Trots att SVT är medvetna om luckan som finns rörande äldre barn (i sändningstillståndet som täcker 2010 till och med 2013 finns en enskild punkt om detta), är mängden program med den inriktningen väldigt liten. Den skeva fördelningen mellan dramatisering och underhållning uppfyller inte SVTs policy om att alla publikåldrar ska tillgodoses fullt ut. I alla fall inte när det uteslutande handlar om TV-mediet.

**Tecknade och datoranimerade program har ökat.
Program med grund i verkliga miljöer har minskat.**

År 2000 var 45 av totalt 54 program i det totala utbudet program med grund i verkliga miljöer samtidigt som datoranimerade program lyste med sin frånvaro. År 2012 låg de verklighetsbaserade programmen kvar på 45 stycken, men då var det totala antalet program uppe i 106. Det innebär att de verklighetsbaserade programmen utgjorde 79 procent av utbudet år 2000, men endast 37 procent år 2012. De datoranimerade ökar från 0 år 2000 till 17 stycken år 2012 då de utgjorde 16 procent.

Förändring - datoranimerat och verklighet

Figur 6. Antalet datoranimerade och verklighetsgrundade program i relation till totala antalet program per år. n=629

De datoranimerade programmen kan förmodas ha ökat på grund av teknikens utveckling. Tekniken att skapa datoranimerade program har funnits sedan 1990-talet där filmen *Toy Story* blev den första datoranimerade långfilmen (www.pixar.com). Sedan dess har både tekniken och kunskapen om datoranimationer vuxit och programmen blivit vanligare, speciellt bland produktioner för barn.

En orsak till att datoranimerade program ökat i SVT kan vara konkurrensen från kommersiella, utländska kanaler. Precis som andra medier vill SVT locka tittare genom en satsning på nya programformer, som datoranimerade serier. Detta programutseende är attraktivt för barn då det innehåller roliga figurer och starka färger.

Återigen är ökningen av datoranimerade program ett bevis på hur underhållning prioriteras över bildande ambitioner när det kommer till barnprogrammen i SVT.

De tecknade programmen kan ses som en föregångare till de datoranimerade då de delar samma format och genre. Därför är det inte konstigt om det datoranimerade börjar ersätta det tecknade. Men när detta inte stämmer och det datoranimerade istället tar över de verklighetsgrundade programmen, skapas ett problem.

Då det kanske kan ses som ett överdrivet mål att 79 procent av programmen ska vara grundade i verkliga miljöer, som år 2000, är trenden som undersökningen visat negativ. Fortsätter

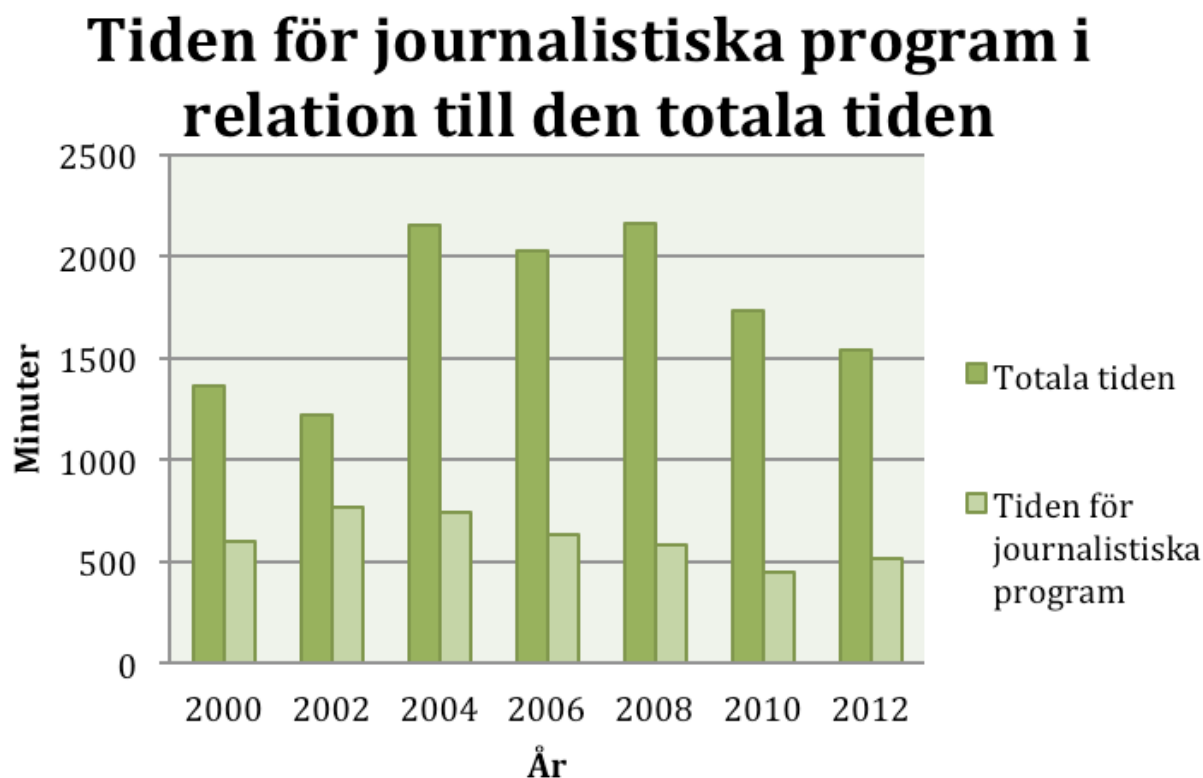
dessa program att minska i samma takt som de gjort från år 2000 mister barnen möjligheten att på ett lätt sätt kunna relatera till karaktärer på en djupare nivå. Trots att antalet verklighetsbaserade program sjönk mellan år 2008 och 2010 ökade dessa program återigen mellan 2010 och 2012. Om nivån för verklighetsbaserade program år 2012 kan bibehållas kommer den yngre publiken ha tillgång till det blandade utbud som de har rätt till.

En ökning av datoranimerade serier med underhållningssyfte är inte ett problem för kommersiella kanaler, men när det gäller SVT som är en del av public service blir det problematiskt. Speciellt när det kommer till den yngre målgruppen som inte besitter samma förmåga som vuxna när det gäller att sälla bort program som inte fyller personliga intresse- eller utbildningskrav. Genom att fylla tablåerna med nämnda förströelseprogram och ta fokus från utbildande program går SVT därför ifrån sitt sändningstillstånd vad gäller bildande av sin publik.

Programutbudet ska spegla förhållanden i hela landet och som helhet präglas av folkbildande ambitioner.

(Sändningstillstånd för Sveriges Television AB § 7)

**Den totala programtiden, endast enskilda program inräknat, har ökat.
Tiden journalistiskt lagda program får, ökar inte i takt med den totala tiden.**

Figur 7. Andel journalistiska program i relation till totala antalet program per år i minuter. n=12 207

44 procent av den totala programtiden år 2000 var journalistiskt inriktade program, det vill säga program inom kategorierna Nyheter/Samhälle, Pyssel/Pedagogik och Information/Vetenskap, då dessa anses ha ett allmänbildande huvudsyfte. År 2012 tog de journalistiskt inriktade programmen upp 33 procent av den totala tiden vilket är en minskning på 11 procentenheter.

Det som diagrammet påvisar är att de journalistiska programmen inte följer det totala utbudet, utan att dessa allmänbildande program får mindre och mindre plats i tablåerna. Att understryka är att tablåtiden inte minskat, utan att det är de enskilda programmen som blivit färre och som kompensation går i repris.

Det är oroväckande att de journalistiska programmen får mindre tid med tanke på SVTs sändningstillstånd där det framgår att SVT ska arbeta för att förmedla nyheter och fakta, samt kulturella upplevelser från Sverige och resten av världen.

Inte nog med att de journalistiska programmens sändningstid inte följer den totala programtidens kurva, utan antalet sådana program minskar även.

TV-tittandet i Sverige har minskat under de år undersökningen behandlar (www.nordicom.gu.se). Detta faktum kan vara bidragande till att SVT satsat mer på barnprogram av ickejournalistisk karaktär, alltså underhållningsprogram, för att försöka locka tillbaka publiken till TV-soffan. Dessa program är, som tidigare nämnt, oftast serier som tacksamt kan sändas i repris.

Som diagrammet visar, ökade programtiden för barnprogram drastiskt efter Barnkanalens introduktion, vilket är positivt då barnen alltid kan vända sig till just den kanalen och få program som är riktade till dem. Dock tycks programantalet vara på väg nedåt mot samma nivå som innan Barnkanalen kom. Det betyder att bredden av utbudet minskar, vilket hämmar barnens inläring då de behöver flera olika infallsvinklar.

En anledning till att de journalistiskt inriktade programmen minskat är att de ofta är Sverigeproducerade studioprogram, och förmodligen därför dyrare för SVT att producera och sända. Det kan ifrågasättas med tanke på hur mycket tid, och då även pengar, som läggs på att producera liknande program för vuxna.

Barnen har väldigt liten röst i samhället och måste få hjälp i att förstå vad som är rätt och fel samt vad de som samhällsgrupp och individer har rätt till. Därför är det viktigt att de vuxna, som har makten att bestämma vad barn ska få ta del av, inte försummar denna yngre samhällsgrupp. Barn är medborgare och ska därför ha samma rättigheter som individer. De ska varken försummas eller fördummas. Minskningen av journalistiska program, och bredden av program i SVT, är ett tecken på det förstnämnda.

Program från kategorin övriga Europa ökar efter intåget av Barnkanalen.

Mellan år 2002 och 2004 ökar antalet program som är producerade i övriga Europa med 15 procentenheter. Detta är direkt kopplat till Barnkanalens intåg som skedde mellan dessa två undersökningsår. Den nya kanalen gav ett stort tablåutrymme att fylla ut och SVT valde därför att köpa in serier från övriga Europa.

Att just de Europeiska programmen ökat kan bero på att dessa länder ligger nära Sverige både geografiskt och kulturellt.

Lilla Aktuells redaktion har blivit mer genusmedvetna och inslagen mindre stereotypa.

Under de senare undersökningsåren syns det tydligt att redaktionen blivit medvetna om stereotyper. Det syns tydligt i vilka som får komma till tals i inslagen. Kön och etnicitet på intervjupersonerna varierar och är jämnt fördelade.

Detta har förmodligen att göra med att könsrollerna blivit mer uppmärksammade i samhället och därmed också färgat av sig på Lilla Aktuellt. Att öka medvetenheten hos barn, kring de olika roller som finns i vår kultur, hjälper barnen att tänka utanför ramarna. De lär sig se bortom stereotyper och blir mer öppna. Visserligen kan det vara svårare för barnen att förstå rollerna som ges i programmet då barnen förmodligen redan är familjära med de roller som är ”typiska” för män och kvinnor.

Detta är en återspeglning på dagens samhälle och ett typiskt exempel på hur svängningarna i samhället påverkar innehållet i barnprogrammen. Det är bevis på att förändringar i samhället kan påverka barnprogrammen positivt.

Grafiken i Lilla Aktuells inslag har blivit mer pedagogisk.

Även i grafiken märks denna medvetenhet. Samma format används på alla människor som grafiken ska symbolisera och på så sätt undviks könsroller och stereotyper. Det blir även en igenkänningsfaktor och en trygghet för barnen som tittar. Den väldigt pedagogiska och nytänkande grafiken är en frukt av teknikens utveckling i kombination med publiksanpassning. Om grafiken har humoristiska inslag är den bättre anpassad till målgruppen.

Eftersom grafiken används på ett kreativt och pedagogiskt sätt är den ett effektivt hjälpmedel till att ge publiken mycket information på ett enkelt och roligt sätt. På så sätt kan tittaren bli både underhållen och informerad av den.

Inslagen i Lilla Aktuellt har blivit mer kreativa och genomtänkta.

Liksom grafiken har även inslagen blivit mer kreativa. Redaktionen har under de senare åren börjat ta större hänsyn till alla de möjligheter som TV-mediet erbjuder. Vinklarna och kompositionen av bilderna har blivit mer kreativa än under de första undersökningsåren. Dessutom har klippningen av inslagen blivit roligare då bilderna ofta klipps i takt med bakgrundsmusiken som oftare blivit en stor del av inslagen. Detta är positivt då inslagen blir mer attraktiva och bättre fångar tittarens intresse, samtidigt som de på ett tydligt sätt understryker nyhetsvinkeln. På så sätt lyckas Lilla Aktuellt konkurrera med barnprogram som endast har som syfte att underhålla.

Inslagen som visats under undersökningsåren har varit jämt fördelade mellan öppen och sluten ton. När det kommer till barn är en öppen ton att föredra då det triggar barnen att börja tänka själva kring informationen som tillhandahållits dem. Denna öppna ton speglar barnens eget kreativa tänkande vilket blir en positiv effekt av redaktionens kreativitet.

Lilla Aktuellt undviker metaforer i sina bilder.

Trots den kreativa tanken bakom inslagen är bilderna som visas direkta och raka. Bilderna hjälper till att föra nyheten framåt och innehåller få metaforer. De bilder som innehåller metaforer är uteslutande för att förstärka en stark känsla av glädje.

Eftersom publiken som tittar på Lilla Aktuellt är väldigt ung, är det bra att använda avskalade bilder då målgruppen ännu kanske inte besitter kunskapen att förstå ett djupare, outtalat budskap i bilderna.

Lilla Aktuellt undviker bilder som kan vara skrämmande.

Generellt sett för alla undersökningsår visas väldigt få skrämmande bilder. De få inslag som tar upp hemska händelser, som terrorattackerna mot USA och Ryssland, innehåller känslofyllda och ledsamma bilder men det råder censur mot blod, vapen och skadade och döda människor. Genom denna censur kan vissa ämnen bli tabubelagda om de anses vara något som barnen hela tiden måste skyddas från.

Dock är det samtidigt positivt att vara återhållsam med bilder som kan skrämja och traumatisera publiken. Det handlar om en balansgång när det kommer till att berätta om verklighetens alla sidor, utan att få världen att framstå som en hemsk plats publiken bör vara rädd för.

Med tanke på att många av dagens dator- och TV-spel samt filmer är väldigt våldsamma och innehåller skrämmande material kan Lilla Aktuells urval ses som väldigt försiktigt. Eftersom deras publik redan utsätts för rårare material skulle de troligtvis inte ta skada av lite mindre censurerade bilder i

inslagen. Användning av sådana bilder skulle hellre ge barnen en djupare och bredare förståelse av nyheterna som visas.

Lilla Aktuellt tar sin publiks förkunskaper för givet.

En av de bättre egenskaperna Lilla Aktuellt har, är att nyheterna beskrivs på ett tydligt och pedagogiskt sätt. Detta är något som inte förändrats under de undersökta åren. Dock leder detta till att inslagen har plats för färre infallsvinklar och att bakgrundshistorien till nyheten ofta lämnas bort. Att just bakgrunden tas bort kan bero på att för mycket information som inte är direkt kopplad till vinkeln i nyhetshändelsen kan göra inslaget för komplext. Det blir för mycket för barnen att koppla ihop. Men det kan också bero på att redaktionen utgår från att publikens tidigare kunskap om nyheten är så pass stor att inslaget förstås ändå.

Den sistnämnda teorin syns tydligt vid jämförandet av de inslag som har med Sveriges riksdagsval att göra. År 2002 förklaras det tydligt hur ett val går till och varför det är viktigt för demokratin, medan inslaget år 2010 väljer bort bakgrundsinformation helt och istället lägger all fokus på frågor som barn har till politikerna.

Trots att Lilla Aktuells publik är av yngre åldrar, är det viktigt att de inte blir skrivna på näsan med självklar information. Samtidigt kan inte för mycket information tas bort, då detta kan leda till att publiken inte förstår nyheterna. Alltså är det en fin avvägning som behövs göras för att publiken inte dumförklaras varken av redaktionen eller av sig själva.

Majoriteten av inslagen som visas i Lilla Aktuellt är positivt vinklade.

Det positiva framställningssätt som präglar inslagen kan påvisa brist på kritik och baksidor i urvalet. Troligtvis beror det på att inslagen som nämnt inte ska förvirra barnen genom att ta upp för mycket olika fakta. Men det är självklart viktigt att visa verkligheten med sina baksidor. Världen är inte svartvit som i sagorna, och detta behöver barnen få träna på att kunna greppa och förstå (Grandelius, Lindberg, Lindberg). Därför behövs negativa och kritiska nyheter i programmen. Dessa nyheter som tar upp negativa ämnen, behöver inte betyda skrämmande och opassande bilder. Det handlar uteslutande om vilken information som presenteras.

Om negativa händelser eller vinklar inte visas upp undviks kritik av samhället och världen, vilket speglar av sig på publikens tankar om sin omgivning. Alltså bidrar bortfallet av kritiska och negativa inslag till att publiken inte lär sig tänka kritiskt.

Barnens perspektiv dominerar i Lilla Aktuelltts inslag.

Användandet av barnreportrar har tagits bort men samtidigt har barnen fått större plats i inslagen som visas under de senare åren. Att inslagen oftast visas ur ett barns perspektiv innebär att publiken får lättare att reflektera tillbaka på sig själva. Det är viktigt för barn att kunna identifiera sig med karaktärer på TV (Rydin, sid. 237) för att förstå hur de själva är en del av sammanhanget och detta uppnås genom att hela tiden låta barn uttala sig.

Med andra ord är det bra att involvera barn i inslagen, det är dock viktigt att inte göra detta på fel sätt och förlöjliga dem, vilket var fallet med barnreportrarna. Barnreportrarna skapade också en distans mellan barn och vuxna vilket går emot den känslan av likvärdighet som barn i målgruppen, åtta till tolv år, söker mellan sig själva och vuxna (Public Health Agency of Canada).

Att involvera barn i inslagen uppmuntrar även barn som tittar att använda sina röster i samhället, vilket stimulerar ett självständigt tänkande.

Äldre människor syns inte i Lilla Aktuelltts inslag.

Den grupp i samhället som utelämnas under alla undersökta år är den äldre generationen. Detta är en åldersgrupp som ofta glöms bort i barnprogram och därför blir okänd för den yngre publiken (Rydin, sid. 278). Om en samhällsgrupp aldrig visas upp kan slutsatser dras om att denna grupp är ointressant, och i det här fallet går barnen miste om en hel generation. Detta leder också till att samhället inte visas upp som det är och att publiken därför får en snedställd bild av sin omgivning.

Avsaknaden av äldre människor berättar för publiken att det är en oviktig samhällsgrupp som barnen inte behöver bry sig om. Detta speglar samhällets värderingar som förs vidare på barnen då de är publiken. Värderingar om att äldre människor inte är värda att bry sig om är enbart negativt i ett nyhetssammanhang som riktar sig till barn.

Lilla Aktuelltts studio har blivit barnsligare.

Programledarna har blivit mer seriösa i sin yrkesroll.

Lilla Aktuellt har genom undersökningsåren hållit en klassisk uppbyggnad av ett nyhetsprogram (vinjett, puffar, studio, inslag etc). Det som har förändrats i programmets utseende är studion och programledarna. Under de första åren försökte Lilla Aktuellt replikera vuxennyheterna. Programledarna, Isabella Grybe och Simon Romanus, läste upp nyheterna från en klassisk nyhetsstudio där de båda satt ner bakom en nyhetsdesk. Programledarnas tilltal var olikt de vuxnas nyhetsankare. Grybe och Romanus

var väldigt varma och interagerande med både publiken och varandra, vilket ibland kunde slå över i barnslighet.

År 2004 förändrades utseendet då en desk inte längre var fokus i studion. Programledarna, som bytts ut till Zian Zandi och Peter Axelsson, levererade nyheterna ståendes och hade ett mindre bord som stöd. Dessa två programledare hade en hårdare framtoning än sina föregångare. Interaktionen med varandra och publiken hade minskat och de var mer seriösa. Året efter stod Zandi själv som programledare. Studion hade återigen förändrats lite men behöll den klassiska nyhetstudiokänslan med träpanel. Zian stod fortfarande och rörde sig runt i studion och hennes tilltal kvarstod från året innan, om än lite mjukare.

År 2008 hade programledaren återigen bytts ut mot Pelle Nilsson och studion hade fått en ungdomligare känsla med Nilsson ståendes bakom en desk. Detta fortsatte under de två sista undersökningsåren då studion blev mer modern och ungdomlig. Nilssons tilltal är seriöst och sakligt men samtidigt väldigt varmt.

Problemet med studios utveckling är att Lilla Aktuellt studio dragit sig längre bort från de klassiska nyhetsstudiorna. Det resulterar i ett distansskapande mellan barnens nyheter och de vuxnas. När liknande studior användes kunde Lilla Aktuellt upplevas vara lika viktigt som de vuxnas nyheter eftersom de var uppbyggda på exakt samma sätt. Dock finns även förbättringar med det nya studioformatet. Exempelvis finns en stor skärm intill programledaren där bilder visas upp vilket gör programmet mer spännande att titta på.

En annan positiv förändring är att programledarna gått från två till en i antalet. Det räcker med en programledare eftersom det sällan behövs en diskussion i studion mellan inslagen. Det blir även lättare för barnen att fokusera på vad som sägs i studion om det endast finns en person att lägga all koncentration på. Skärmen som visar bilder fungerar bra som en sidekick.

Förändringen i tilltalet är positivt och har nu landat på en balanserad nivå då det både välkomnar barnen att titta på programmet och samtidigt håller en seriös ton.

Både den kvantitativa och den kvalitativa analysen i uppsatsen visar på att underhållningen i SVTs barnutbud ökat. Detta kan kopplas tillbaka på Rydins forskning där den så kallade MTV-generationen tas upp. SVT har tvingats satsa på program som publiken tycker om och dras till för att vara en stark konkurrent till utländska och kommersiella kanaler.

I tablåerna märks denna trend tydligast på den stora ökningen av tecknade och datoranimerade serier. Men det märks också i nyhetsprogrammen för barn. Lilla Aktuellt satsar på underhållningen genom att införa nya programdelar som "Kolla klippet" där roliga videoklipp visas upp, men också genom den roliga grafiken.

Fortsätter det på samma spår kommer det leda till att SVT går ifrån sitt sändningstillstånd när det gäller att bilda barn.

6.1 Förslag till fortsatt forskning

Med tanke på att det är vuxna som har makten över vad som visas och inte visas för barn, skulle det vara intressant att jämföra huruvida vuxnas tankar om ämnet stämmer överens med barnens. Därför skulle en undersökning kunna göras där vuxna i TV-branschen får uttrycka sina tankar om vad barn behöver och vill ha, för att sedan jämföra svaren med barnens åsikter om samma ämne. Detta skulle ge ett tydligt svar på om programmen riktade till barn faktiskt är anpassade efter publikens behov och önskemål.

Något som denna undersökning visat är att äldre barn glöms bort i SVTs TV-tablåer. En uppföljning på möjlig utveckling av program riktade till just denna målgrupp, skulle vara intressant att se.

En annan vinkling på samma ämne är hur SVT ska lyckas locka tillbaka denna målgrupp, om grunden ligger i att målgruppen försvann innan programmen anpassade till den gjorde det.

Då datoranimation är ett så pass ungt verktyg när det kommer till barnprogram skulle det vara intressant hur utvecklingen av arbetssättet fortskrider. Kommer datoranimationen ta över och exempelvis utesluta tecknade och verklighetsgrundade program i framtiden?

Den kanske viktigaste punkten när det kommer till fortsatt forskning på uppsatsens ämne, är huruvida SVT kommer fortsätta kommersialisera programutbudet för barn. Detta är en ständigt aktuell fråga eftersom det handlar om ett företag som är en del av public service. Vilka effekter får kommersialiseringen om den fortsätter på samma sätt som undersökningen? Hur väl balanserar SVT sina uppdrag med konkurrensen från andra kanaler?

När det kommer till Lilla Aktuellt skulle det vara intressant att se hur representationen av alla olika samhällsgrupper ser ut i framtiden. Blir redaktionen mer medvetna om att sudda ut gränser mellan generationer på samma sätt som de suddat ut gränserna mellan könsroller och stereotyper?

Källförteckning

Abrahamsson, U B. Hälften vunnet? – anteckningar från 10 års jämställdhetsarbete i Sveriges Radio-koncernen. I Ulla Carlsson (red.) (1990) *Medier, människor, samhälle. 14 artiklar om nordisk masskommunikationsforskning*.

Göteborg, Nordicom.

Bettelheim, B. (1975/1989) *Sagens förtrollade värld*.

Viborg, Nørhaven Rotation.

Esaiasson, P. Gilljam, M. Oscarsson, H. Wängnerud, L. (2012:4) *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*

Stockholm, Norstedst Juridik AB.

Grandelius, B. Lindberg, I. Lindberg, T. (2013-21-11)

<http://www.1177.se/Stockholm/Tema/Barn-och-foraldrar/Vaxa-och-utvecklas/barnets-utveckling-10-12-ar/Barnets-utveckling-8-9-ar/>

<http://www.1177.se/Stockholm/Tema/Barn-och-foraldrar/Vaxa-och-utvecklas/barnets-utveckling-10-12-ar/Barnets-utveckling-10-12-ar/>

Hillesund, T. (1994) *Står det noe nytt?*

Fredrikstad Institutt for journalistikk.

Jonason, T. Fischer, G. Stenérus, A-S. (2008:3) *Digitaliseringen av TV-mediet utifrån ett medieberedskapsperspektiv*. (Slutrapport)

Stockholm, Styrelsen för psykologiskt försvar.

Lundgren, K. Ney, B. Thurén, T. (1999) *Nyheter – att läsa tidningstext*.

Stockholm, Ordfront förlag.

Nordicom (2013-12-11)

http://www.nordicom.gu.se/?portal=mt&main=showSveStats.php&menu=menu_sve&me=7&media=Television&type=media

Under "Användning", *TV-tittare i befolkningen en genomsnittlig dag 1980-2012 (procent)*

Pixar Animation Studios (2013-12-09)

<http://www.pixar.com/about/Our-Story>

Public Health Agency of Canada (2013-11-21)

<http://www.phac-aspc.gc.ca/publicat/mh-sm/divorce/4-eng.php>

Rydin, I. (2000) *Barnens röster – program för barn i Sveriges radio och television 1925-1999*.

Stockholm, Stftelsen Etermedierna i Sverige.

Rönnerberg, M. 1970-talets Barnjournalen och dagens Lilla Aktuellt – barnnyheter som public journalism respektive infotainment. I Edin, A. Vesterlund, P. (2008) *Svensk television – en mediehistoria*.

Författarna och SLBA.

Sveriges Television AB (2013-12-16)

<http://www.svt.se/omsvt/fakta/var-historia/televisionens-historia-i-artal>

Sveriges Television AB (2014-01-10)

<http://www.svt.se/omsvt/fakta/public-service/vad-styr-public-service>

Sändningstillstånd för Sveriges Television AB (2013-11-20)

<http://www.svt.se/omsvt/fakta/public-service/article122887.svt/binary/S%C3%A4ndningstillst%C3%A5nd%20fr%C3%A5n%202010>

Unicef

<http://unicef.se/barnkonventionen>

Wadensjö, C. Wallengren, A-K. (2001) *Om tilltal, bildspråk och samhällssyn i utbildningsprogrammen.*

Stockholm, Stiftelsen Etermedierna i Sverige.

Bilagor

Analysenheter

TV-tablå vecka 37 år 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012

Variabler

- V1: Programtyp
- V2: Genre
- V3: Utseende
- V4: Ursprung
- V5: Kanal
- V6: Programlängd i minutrar

Variabelvärden

V1 –

1. Magasinprogram
2. Serier
3. Filmer
4. Studioprogram
5. Narrativ

V2 –

1. Nyheter/Samhälle
2. Underhållning
3. Dramatisering/Fiktion
4. Pyssel/Pedagogik
5. Information/Vetenskap

V3 –

1. Tecknat
2. Datoranimerat
3. Dockor
4. Stillbilder
5. Verklighet

V4 –

1. Sverige
2. Övriga Norden
3. Östeuropa
4. Övriga Europa
5. Nordamerika
6. Oceanien
7. Asien
8. Afrika
9. Sydamerika
10. Samarbeten

V5-

1. SVT1
2. SVT2
3. Barnkanalen

Tolkningsregler

V1: Programtyp – Hur ett program är uppbyggt.

1. Magasin – Program där studio och programledare är bas. Härifrån slussas publiken vidare till olika inslag, kortfilmer mm. Inslagen är här händelsen men studion basen. *Ex. Björnes Magasin.*

2. Serie – Ett dagligt/veckoprogram med samma rollbesättning, format och kontinuerlig berättelse. *Ex. Eva och Adam.*

3. Film – Produktion som är sammanhängande och uppbyggd med inledning, mitt och avslut. *Ex. Lejonkungen.*

4. Studioprogram – Program där de huvudsakliga händelserna pågår i studio. Studio är både händelsen och basen. *Ex. Lilla Aktuellt.*

5. Narrativ – Program som berättar något utan en bas, det vill säga utan person eller studio som återkommer. Programmet är uppbyggt som ett långt inslag med bilder och berättarröst.

V2: Genre – Typ av konstnärlig framställning och innehåll.

1. Nyheter/Samhälle – Program som fokuserar på aktuella nyhets- och samhällshändelser och problem. Fokus ligger på att skildra något autentiskt.

Ex. Rea, Lilla Aktuellt.

2. Underhållning – Program vars huvudsyfte är att underhålla publiken. *Ex. Williams önskestövlar.*

3. Dramatisering/Fiktion – Tar upp seriösare ämnen och/eller konflikter. Huvudsyfte är sällan att få publiken att skratta. *Ex. Ebba och Didrik.*

4. Pyssel/Pedagogik – Program vars huvudsyfte är att förhöja publikens kompetens inom mindre områden och/eller inom kreativt skapande. *Ex. PhiloFix, Fem myror är fler än fyra elefanter.*

5. Information/Vetenskap – Program vars huvudsyfte är att förhöja publikens kompetens inom konkreta vetenskapliga områden. *Ex. Bacillakuten, Hjärnkontoret.*

V3 Utseende – På vilket sätt programmet ser ut.

1. Tecknat – Program som består av hand- eller datorframtagna bildsekvenser.

2. Datoranimerat – Program som helt är skapade i dator genom 3D-program.

3. Dockor – Program som innehåller figurer i lera, tyg, trä etc.

4. Stillbilder – Program som bygger på stillbilder.

5. Verklighet – Program med autentiska personer, djur och ting.

V4 Ursprung – Vilket land programmet kommer ifrån.

1. Sverige – Program som är producerade i Sverige.

2. Övriga Norden – Program från Norge, Danmark, Finland, Island.

3. Östeuropa – Program från Bulgarien, Vitryssland, Moldavien, Polen, Slovakien, Tjeckien, Ukraina, Ungern, Rumänien, Ryssland. Definition från www.globalis.se.

4. Övriga Europa – Program från resten av Europa som inte nämns ovan.

5. Nordamerika – Program från USA och Kanada

6. Oceanien – Program från Australien, Nya Zeeland, Nya Guinea.

7. Asien – Program från Asien.

8. Sydamerika – Program från Sydamerika.

9. Samarbeten – Samarbeten som går över gränserna för V4's variabelvärden.

V5 Kanal

1. SVT1

2. SVT2

3. Barnkanalen